

■ Ἀπὸ τὸ Ἁγιολόγιο τῆς Βουλγαρίας

Ἡ Ζωή, οἱ Ἀγῶνες καὶ τὰ Θαύματα τοῦ Ἁγίου Ὁμολογητοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Εὐσταθίου Γιάνκωφ Εὐστάτιεφ *

† Κυριακὴ τῆς Ἀναστάσεως (7η/20ῆ Ἀπριλίου 1952)

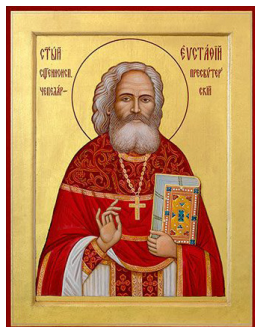
Γεννημένος στὸ γραφικὸ χωριὸ Τσεπελάρε (Chepelare) τῆς Ροδόπης στὶς 20 Αὐγούστου 1886 (ἐκκλ. ἡμ.)¹, ὁ Εὐστάθιος ἦταν τὸ πρῶτο παιδὶ τοῦ πιστοῦ ζεύγους Γιάνκο καὶ Μαρίας.

Ἡ ζωὴ σὲ μία πτωχὴ, ἀλλὰ ἐργατικὴ, ἐνωμένη καὶ εὐσεβῇ οἰκογένεια, ἡ τακτικὴ παρακολούθησις τῶν Ἀκολουθιῶν στὸν Ναὸ τοῦ Τσεπελάρε καὶ ἡ εἰλικρινὴς ἀγάπη τοῦ νεαροῦ Εὐσταθίου γιὰ τὸν Κύριο ἔθεσαν τὰ στερεὰ θεμέλια τῆς ζεύσεως χριστιανικῆς αὐτοῦ Πίστεως.

Ἦδη ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν τεσσάρων ἢ πέντε ἐτῶν, ὁ Εὐστάθιος ἦταν τόσο βαθειὰ γοητευμένος ἀπὸ τὴν ὁμορφιὰ τῶν Ἀκολουθιῶν, ὥστε κάποτε ἔφυγε ἀπὸ τὴν οἰκία του γιὰ νὰ πάη στὴν Ἐκκλησία.

Ἦταν Μεγάλῃ Παρασκευῇ...

Ἦ Σταύρωσις τοῦ Κυρίου, στὴν μέση τοῦ Ναοῦ, προσεῖλκυσε τὴν προσοχὴ τοῦ μικροῦ προσκυνητοῦ μόλις πέρασε τὸ κατώφλι τοῦ Οἴκου τοῦ Θεοῦ. Τὸ εὐαίσθητο παιδὶ δὲν μπορούσε νὰ ἀρῇ τὰ μάτια του ἀπὸ τὸν Σωτῆρα... Μία θλιμμένη κραυγὴ ξέσπασε ἀπὸ τὴν καρδιά του γεμάτη συμπόνια καὶ πόνο, ἡ ὁποία διέκοψε τὴν προσευχητικὴ σιωπὴ μέσα στὸν Ναό: «ὦ, τί Τοῦ ἔκαναν; Γιατί Τὸν ἐτιμώρησαν ἔτσι;». Τέτοια ἀγάπη καὶ τρυφερότητα γιὰ τὸν Κύριο, ὁ Ὅποιος ἐσταυρώθη γιὰ χάρι μας, ἐπήγασε ἀπὸ τὴν ἀγνὴ παιδικὴ ψυχὴ, ὥστε ὅλοι οἱ παρευρισκόμενοι στὸν Ναὸ συγκινήθηκαν βαθειά.

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν στιγμή, ὁ Εὐστάθιος δὲν ἐγνώρισε ἄλλο παιδικὸ παιχνίδι ἀπὸ τὸ νὰ «παίξῃ Ἑκκλησία». **Μ**ὲ λαμπρὰ μνήμη ἀπὸ παιδικὴ ἡλικία, ὁ μελλοντικὸς Ἱερεὺς ἀπομνημόνευσε ὅλες τὶς προσευχὰς καὶ ὅλο τὸ περιεχόμενον τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, ἀπλὰ παρατηρῶν καὶ ἀκούων τὶς Λειτουργίες στὴν Ἑκκλησία.

Ἦταν λοιπὸν φυσικὸ τὰ ἄλλα παιδιά νὰ ἐπιλέγουν πάντα τὸν Εὐστάθιο γιὰ νὰ παίξῃ τὸν σημαντικὸ ρόλο τοῦ «ἱερέως» στὸ ἀθῶο παιχνίδι τους. **Κ**αὶ ὁ ζηλωτὴς μικρὸς «κληρικὸς» ἀνελάμβανε αὐτὸν τὸν ρόλο μὲ τέτοιο ἐνθουσιασμό, ὥστε ἀθελά του προσεῖλκυε τὸν σεβασμό, ὃχι μόνον τῶν συνομηλίκων του, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐνηλίκων. **Ἐ**κῆρυττε μὲ θέρμη, ἔψελνε ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους καὶ ἀπήγγελε γνήσιες προσευχάς.

Συγκινημένοι ἀπὸ τὰ λόγια του, οἱ γέροντες τὸν σταματοῦσαν στοὺς δρόμους τοῦ Τσεπελάρε: **Ἀ**γαπητό μου παιδί, πές μας κάτι γιὰ τὸν Θεό!». **Κ**αὶ ὁ μικρὸς «ἱερεὺς» ὠμιλοῦσε γιὰ τὸν Θεὸ μὲ παιδικὸ ζῆλο. **Ἀ**ὐτὸ τὸ παιδί θὰ γίνῃ Ἱερεὺς», ἐπιθυρίζαν χαρούμενα οἱ γέροντες τοῦ Τσεπελάρε.

* * *

Καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, μὲ τὴν Πρόνοιά Του, φρόντισε νὰ περάσῃ ὁ Εὐστάθιος ἀπὸ τὸ καμίνι πολλῶν δοκιμασιῶν, προετοιμάζων ἔτσι τὴν ψυχὴ του γιὰ τὸν βαρὺ ἱερατικὸ σταυρό.

Τὸ πρῶτο θλιβερὸ γεγονὸς στὴν ζωὴ τοῦ νέου ἦλθε σύντομα καὶ ἀπροσδόκητα: ὁ πατέρας του, ὁ Γιάνκο, ἔπεσε σταδιακά, ἀλλὰ πλήρως, στὸ πάθος τῆς μέθης. **Ὁ**λίγο ἀργότερα, ἐγκατέλειψε τὸ σπίτι του, ἀφήνων τὰ τέσσερα παιδιά του στὴν φροντίδα τῆς πτωχῆς μητέρας τους Μαρίας.

Ἀπὸ τὴν στιγμή ἐκείνη, ἡ πτωχεία, ἡ ἀνέχεια καὶ ἡ στέρησις ἔγιναν μόνιμοι σύντροφοι στὸ σπιτικὸ τῆς πονεμένης οἰκογενείας.

Παρὰ τὶς τεράστιες δυσκολίες, ὁ νεαρὸς Εὐστάθιος εἶχε ὅλη του τὴν ἐμπιστοσύνη στὸν Θεό.

Ἦταν ἓνας ὑπάκουος καὶ ἐπιμελὴς βοηθὸς τῆς μητέρας του, ἡ ὁποία ἐργαζόταν ἡμέρα καὶ νύκτα γιὰ νὰ ἔχῃ τὴν δυνατότητα ὁ γυιὸς της νὰ σπουδάσῃ. **Ἀ**πὸ τότε, ὁ εὐγνώμων Εὐστάθιος δὲν ἐλησμόνησε ποτὲ τὴν αὐτοθυσίαν τῆς μητέρας του.

Ἀφοῦ τελείωσε τὸ 1899 τὸ κρατικὸν τριτατάξιο Σχολεῖο στὸ Τσεπελάρε, ὁ δεκαπεντάχρονος Εὐστάθιος, ὡς τὸ μεγαλύτερο παιδί, ἔπρεπε νὰ ἀναζητήσῃ ἄλλο ἔργασίαν. **Ἐ**τσι, ἐργαζόταν στοὺς ἀγροὺς στὴν Στανιμάκα².

Ἀκόμη καὶ ἐδῶ, ὁ ζῆλος γιὰ τὸν Θεὸ δὲν ἐγκατέλειψε τὸν μελλοντικὸ ἅγιον Ὁμολογητὴ. **Χ**ρησιμοποιοῦσε κάθε ἐλεύθερη στιγμή, γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇ ἓνα Ναὸ ἢ νὰ προσευχηθῇ κάπου κρυφά.

Οἱ ἐργοδότες τοῦ ἀγαποῦσαν τὸν νεαρὸ καταγόμενον ἀπὸ τὸ Τσεπελάρε γιὰ τὴν τίμια ἐργασία του, τὴν σεμνὴ καὶ εὐλαβικὴ συμπεριφορά του. **Ἔ**τσι, τὸν ἐπεβράβευσαν καὶ τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ παρακολουθῇ τὶς καθημερινὲς Λειτουργίες στὸν πλησιόχωρο Ναὸ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. **Ὁ** θεοσεβούμενος ἐραστής μας ἐπεδίωκε πάντα νὰ εὐρίσκεται στὴν χορωδία καὶ νὰ βοηθῇ τοὺς ψάλτες.

Δύο χρόνια ἀργότερα, ὁ πρώην Μητροπολίτης Σκοπίων Θεοδοσίος ἐπισκέφθηκε τὴν Στανιμάκα. **Ἐ**πισκέφθηκε τὸν Ναὸ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ὅπου μὲ χαρὰ ἄκουσε τὸν δεκαεπτάχρονο Εὐστάθιο νὰ ψάλῃ τὸ «Πάτερ ἡμῶν». **Π**ῆρε τὸν νεαρὸ μαζί του στὴν Σόφια, ὡς Ὑποδιάκονο καὶ Κελλιῶτῃ Μοναχό³. **Σ**τὸν ἐλεύθερο χρόνο του, ὁ ἐξαιρετικὰ μορφωμένος Ἱεράρχης ἐδίδασκε στὴν ζηλώτρια νεολαία τῆς Ἐκκλησίας σλαβικά, ἑλληνικά καὶ ρωσικά, βυζαντινὴ ψαλμωδία, ρητορικὴ καὶ γραμματικὴ.

Ὁ Εὐστάθιος Εὐστάτιεφ ὑπηρετήσε ὡς Ὑποδιάκονος τοῦ Μητροπολίτου Θεοδοσίου μέχρι τὸ 1906. **Τ**ὸ ἴδιο ἔτος, ὠλοκλήρωσε μονοετὴ κύκλο μαθημάτων στὴν νεοσύστατη Ψαλτικὴ Σχολὴ τῆς Μονῆς Μπάτσκοβο, ὅπου τελειοποίησε τὶς ἱκανότητες του ὡς ἐκκλησιαστικοῦ ψάλτου. **Ἡ** δίψα νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν Θεὸ ἔκαιγε ὅλο καὶ περισσότερο ἔντονα στὴν ἀφωσιωμένη καρδίᾳ τοῦ καταγομένου ἀπὸ τὸ Τσεπελάρε νεαροῦ.

Τὸ φθινόπωρο τοῦ 1911, ὁ Εὐστάθιος εἰσῆλθε στὸ Τριτάξιο Σεμινάριο τῆς προαναφερθείσης Ἱερᾶς Μονῆς. **Τ**ὸ ἐκπαιδευτικὸ αὐτὸ Ἰδρυμα δὲν ἦταν ὑψηλοῦ ἐπιπέδου, ἐφ' ὅσον μοναδικὸς σκοπὸς του ἦταν νὰ προετοιμάσῃ πνευματικὸς ποιμένες, γιὰ τὶς ἐλεύθερες ἀγροτικὲς Ἑνορίες τῆς Ἐπισκοπῆς τῆς Φιλιππουπόλεως.

Ὁ μελλοντικὸς ποιμὴν τοῦ Τσεπελάρε εἶχε τὴν εὐλογημένη εὐκαιρία νὰ ἀντλήσῃ πνευματικὴ ἐμπειρία καὶ γνῶσι ἀπὸ πολλοὺς ἐξέχοντας Βουλγάρους πνευματικοὺς Πατέρες. **Γ**ιὰ πολλὰ χρόνια ἐδίδασκαν ἐκεῖ ἰδιαίτερα φωτισμένες προσωπικότητες, ὅπως ὁ Ἱερομάρτυς Μπόρις, ὁ μελλοντικὸς Μητροπολίτης Νιέβροκοπ [Ἀνω Νευροκοπίου, νῦν Gotse Delchev], τότε ἀκόμη Ἱεροδιάκονος, καθὼς καὶ προικισμένοι Θεολόγοι, οἱ ὁποῖοι ἀργότερα θὰ ἐγίνοντο Μητροπολίτες τῶν Ἐπισκοπῶν Σλίβεν καὶ Λόβετς, Εὐλόγιος (Γκεοργκίεφ) καὶ Ἀνθιμος (Σίβατσεφ) (Eulogiy Georgiev and Anthim Shrivachev).

Κατὰ τὸ τελευταῖο ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 1913-1914, ὁ Εὐστάθιος ἔλαβε ὡς σύζυγο τὴν βαθεῖα ἀφωσιωμένη Δασκάλα τοῦ τριτατάξιου κρατικοῦ Σχολείου τοῦ Τσεπελάρε, ἡ ὁποία ἔγινε ἀργότερα Διευθύντριά του, τὴν Θεοδώρα Ναϊντένοβα (Todora Naidenova), μὲ τὴν ὁποία ἀπέκτησε ἕναν γιού, τὸν Συμεών.

Τὴν Κυριακὴ τοῦ Θριάμβου τῆς Ὁρθοδοξίας, ὁ διακαὴς πόθος τῆς καρδιάς τοῦ εἰκοσιεννιάχρονου Εὐσταθίου, ὁ ὁποῖος ἐφλέγετο ἀπὸ ἀγάπῃ γιὰ τὸν Θεό, ἄρχισε τελικὰ νὰ πραγματοποιηταί. **Ἐ**κείνη τὴν ἡμέρα, τὴν 23ῃ Φεβρουαρίου 1914, ὁ Μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως Μάξιμος ἐχειροτόνησε τὸν ἅγιον ἄνδρα σὲ Διάκονο. **Ἀ**φοῦ ἔλαβε τὸ δίπλωμά του⁴, ὁ Διάκονος Εὐστάθιος ἐπέστρεψε στὸ χωριό του, ὅπου περίπου ἑξὶ μῆνες ἀργότερα⁵ χειροτονήθηκε Ἱερεὺς ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Φιλιππουπόλεως στὸν Ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου.

* * *

Στὸ Τσεπελάρε, ὁ νεαρὸς Ἱερεὺς ἔγινε δεκτὸς μὲ μεγάλη τιμὴ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς, τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἐνοριῖτες του.

Ὑπῆρχε μία τοπικὴ παράδοσις, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ νεοχειροτονηθέντες Ἱερεῖς ἐπισκέπτοντο τὶς οἰκίαις γιὰ νὰ τὶς *ραντίσουν* μὲ Ἀγιασμό. **Μ**ὲ τὸν τρόπο αὐτό, θὰ εἶχαν τὴν δυνατότητα νὰ συγκεντρῶσουν κάποιες προσφορὲς ἀπὸ τὸν κόσμον, τὶς ὁποῖες οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ τῆς Ροδόπης θὰ προσπαθοῦσαν νὰ χρησιμοποιήσουν, προκειμένου νὰ ἀνακουφίσουν τὶς ἄμεσες ἀνάγκες τοῦ νέου Ἱερέως αὐτῶν.

Ὅταν προτάθηκε αὐτὸ στὸν πτωχὸ πατέρα Εὐστάθιο, ἀρνήθηκε ἀποφασιστικά, ἂν καὶ ἐκτιμοῦσε πολὺ τὰ ἔθιμα καὶ ἐγνώριζε καλὰ πόσο ὠφέλιμο ἦταν τὸ *ράντισμα* μὲ Ἀγιασμό:

«Θὰ *ραντίσω*, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα γι' αὐτό, ἀλλὰ ὄχι γιὰ νὰ ζητήσω κάτι!... **Τ**ὸ ρᾶσο εἶναι ἱερὸ γιὰ μένα καὶ δὲν θὰ τὸ ἀτιμάσω, ἀκόμη καὶ ἂν πεθάνω ἀπὸ τὴν πείνα!».

Ὁ πατὴρ Εὐστάθιος δὲν ἤλθε γιὰ νὰ ὑπηρετηθῇ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν Θεὸ καὶ τὸν πλησίον του (πρβλ. Μαρκ. ι' 45). **Ἀ**ὐτὸς ἦταν ὁ πόθος τῆς ψυχῆς του ἀπὸ τὴν παιδική του ἡλικία, αὐτὸ ἔδειξε μὲ τὸ ζωντανὸ παράδειγμά του, καὶ αὐτὸ μαρτυροῦσε, γράφων στὸ Ἡμερολόγιό του ἰδιοχειρῶς:

«Δὲν ὑπάρχει πιὸ βαρὺ καὶ πιὸ ὑπεύθυνον λειτούργημα ἀπὸ τὴν Ἱερωσύνη. **Ἡ** ψυχὴ ἐνὸς Ἱερέως πρέπει νὰ εἶναι ἐξαιρετικὰ μεγάλη, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸ εἶναι σπάνιο, λίγοι Ἱερεῖς θὰ σωθοῦν. **Ὅ**ταν αἰσθάνεσθε ζῆλο γιὰ τὴν Ἱερωσύνη, νὰ φαντασθῆτε ἔντονα τὴν Κρίσι, τὴν εὐθύνῃ καὶ τὴν φύσι τῆς τιμωρίας σὲ ἀντίθεσι μὲ τὴν κοσμικὴ εἰρήνη. [...] **Ἐ**νας Ἱερεὺς εἶναι σὰν ἓνα πλοῖο ἐν μέσῳ κυμάτων. **Ἡ** ψυχὴ του πληγώνεται ἀπὸ τοὺς οἰκείους καὶ τοὺς μακρινούς, τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἐχθρούς, καὶ πρέπει νὰ ὑπομένῃ τὰ πάντα μὲ μεγάλη μεγαλοψυχία».

Ὁ ἱερατικὸς σταυρὸς τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου ἦταν βαρὺς, ἀλλὰ ἔφερε αὐτὸν ἀδιαμαρτύρητα, μὲ πραότητα καὶ ταπείνωσι, μὲ πίστι

καὶ μεγίστη αὐταπάρνησι, με ἀγάπη, σὰν τὰ Σεραφίμ, γιὰ τὸν Θεὸ καὶ τὸν πλησίον του.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς διακονίας του, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἐποί-
μαινε πατρικὰ τὸ ποίμνιό του στὸ Τσεπελάρε, περνώντας μέσα ἀπὸ
δύο Παγκόσμιους Πολέμους, δύο ἐθνικὲς καταστροφές, τὴν ἄθεη
κομμουνιστικὴ ἐξουσία καὶ τὶς ἀναπόφευκτες συνέπειες αὐτῶν –
θάνατο, πείνα, στέρνησι, πτωχεία, ἀπιστία, ἐκτεταμένο διωγμὸ τῶν
πιστῶν Χριστιανῶν καὶ Αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπὸ τὰ νεανικὰ του χρόνια, ἔκανε τὴν καρδιά του *θυσιαστήριο* γιὰ
τὸν Κύριο καὶ Τοῦ προσέφερε καθημερινὰ μία θυσία δοξολογίας, μία
βαθεΐα, συμπυκνωμένη προσευχή, λουσμένη με δάκρυα μετανοίας.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Τσεπελάρε μαρτυροῦσαν, ὅτι ὁ πατὴρ Εὐστάθιος
συχνά, κατὰ τὴν διάρκεια ἢ μετὰ τὴν Λειτουργία, ἐπότιζε κυριολε-
κτικὰ τὸ δάπεδο τοῦ Ναοῦ με τὰ δάκρυά του.

Τὸ ἀγγελικὸ του ψάλσιμο, οἱ ἐνθερμες Ἀκολουθίες του καὶ τὰ
μακρὰ σαγηνευτικὰ κηρύγματά του συγκινοῦσαν τοὺς ἀνθρώπους καὶ
τοὺς ὠθοῦσαν στὴν προσευχή, στὴν ἀνάμνησι τῶν ἁμαρτιῶν τους, σὲ
πράξεις ἐλέους καὶ εὐσπλαγχνίας καὶ σὲ μία εὐσεβῆ ὁρθόδοξη ζωή.

Οἱ ἐνορίτες τὸν ἐνεθυμοῦντο ὡς ἓνα χαρούμενο, φωτεινὸ καὶ
ἀπλὸ ἄνθρωπο. **Τόσο** τὸν χειμῶνα ὅσο καὶ τὸ καλοκαίρι, ὑποδε-
χόταν τοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι συγκεντρώνονταν στὸν νάρθηκα
με εἰλικρινῇ ἀγάπη καὶ τὸν θριαμβευτικὸ χριστιανικὸ χαιρετισμό:
«Χριστὸς Ἀνέστη, ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές!». **Παρηγοροῦσε**
κάθε τάλαιπωρημένη καρδιά με ἓναν καλὸ λόγο, μία σοφὴ συμβου-
λή, μία γλυκομίλητη ἱστορία ἢ ἀπλῶς με ἓναν ἐκκλησιαστικὸ ὕμνο.

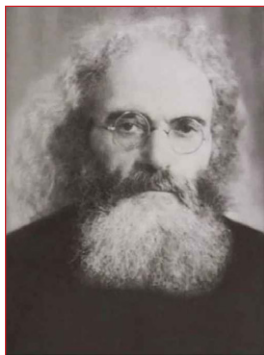
Τὸ εὐχάριστο ἡχόχρωμα, οἱ ὁμορφες βυζαντινὲς μελωδίες ποὺ
ἀπέδιδε με εὐκολία καὶ ἡ δυνατὴ καὶ ἐξαιρετικὰ ὁμορφὴ φωνή,
με τὴν ὁποία ἦταν προικισμένος ὁ Πρεσβύτερος τοῦ Τσεπελάρε,
ἀφύπνιζαν τὸ πνεῦμα τῆς προσευχῆς ἀκόμη καὶ στοὺς πλέον ἀμε-
λεῖς ἐνορίτες. **Δίνοντας** τὸν κατάλληλο τόνο, ὁ ἱερὸς ποιμὴν ὄχι
μόνο πολλαπλασίασε τὸ ἰδικό του τάλαντο, ἀλλὰ ἐνίσχυσε καὶ τὰ
μουσικὰ χαρίσματα τοῦ ποιμνίου του. **Τὰ** πνευματικὰ παιδιὰ τοῦ
πατρὸς Εὐσταθίου ἐγίναν γνωστὰ στὶς Ἐκκλησίες τῆς περιοχῆς
τῆς Ροδόπης γιὰ τὶς προσευχητικὲς ψαλμωδίες τους, τὴν εὐλαβικὴ
συμπεριφορὰ τους στὴν χορωδία καὶ τὴν εἰλικρινῇ ἀγάπη τους γιὰ
τὴν βυζαντινὴ μουσική.

Ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἀγαποῦσε τὶς τακτικὲς λειτουργικὲς πρα-
κτικὲς καὶ τὶς Παραδόσεις, ἀλλὰ ὑπὲρ ἄνω ὄλων προσπαθοῦσε νὰ
ἐμφυσήσῃ στὶς ψυχές, οἱ ὁποῖες τὸν ἐμπιστεύονταν, τὴν ὁρθὴ Πίστι
καὶ τὶς καλὲς συνήθειες. **Τοῦ** ἄρεσε νὰ ἀστείευεται, ἀλλὰ πάντα με
διακριτικότητα καὶ σεμνότητα.

Ἦταν ἀνιδιοτελὴς –ἐδέχετο ὅ,τι χρήματα τοῦ ἔδιναν, καὶ ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς ὄχι μόνο δὲν ζητοῦσε τίποτα, ἀλλὰ πλήρωνε ὁ ἴδιος τὰ τέλη, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦσε ἡ Μητρόπολις γιὰ τὰ ἔγγραφα τοῦ Γάμου καὶ τῆς Βαπτίσεως.

Συχνὰ ὑπενθύμιζε στοὺς ἐνοριῖτες του:

«Νὰ θυμᾶστε, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν χρειάζεται τὰ κεριά σας, οὔτε πεινάει γιὰ τὶς προσφορὲς σας! Ἡ θυσία γιὰ ὅλους ἦταν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ –ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἔτσι, ἂν δὲν ἔχετε χρήματα, δὲν θὰ πᾶτε στὸν Ναό; Ἐπειδὴ δὲν μπορεῖτε νὰ ἀγοράσετε καὶ νὰ ἀνάψετε κεριά;! Ὁ Θεὸς δὲν ἀπαιτεῖ τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἐσᾶς παρὰ μόνο καθαρὴ πίστι».

Καὶ αὐτὸ ἦταν, τὸ ὁποῖο ἔλαμπε στὸν Ἱερέα τοῦ Τσεπελάρε –καθαρὰ Ὁρθόδοξος Πίστις καὶ μία ζωὴ σύμφωνος πρὸς αὐτήν. Ὁ πνευματικὸς Ποιμὴν ἀντιλαμβανόταν ἔντονα τὸ καθῆκον του νὰ διδάσκη τὶς ἀλήθειες τῆς Πίστεως, τροφοδοτῶν γεννασιόδωρα τοὺς ἐνοριῖτες του μὲ τὸν πλούσιο ἄρτο τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πνευματικὴ κληρονομία τῶν Ἀγίων Πατέρων.

Στὴν ἀρχή, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἐπικεντρώθηκε στὴν κατήχησι τῶν ἐνοριτῶν του, καὶ ὅταν οἱ βασικὲς ἀλήθειες τῆς Πίστεως ἐδραιώθηκαν σταθερὰ στὶς ψυχὰς καὶ τὸν νοῦ τῶν πιστῶν, προχώρησε σὲ πλέον «στερεὰ τροφή» (βλ. Α' Κορινθ. γ' 2) – κηρύγματα, διαλέξεις καὶ συζητήσεις μὲ δογματικὸ, λειτουργικὸ, ἠθικοθεολογικὸ καὶ ἀπολογητικὸ περιεχόμενο. **Κ**ήρυττε τὸν λόγο, διδάσκων εὐκαίρως ἀκαίρως, ἐπιπλήττων τὰ σφάλματα καὶ τὶς ἁμαρτωλὲς συνήθειες, ἐπιτιμῶν τοὺς ἀνειλικρινῶς μετανοοῦντας, ξεριζώνων τὶς εἰδωλολατρικὲς δεισιδαιμονίες, προτρέπων μὲ μεγάλη ὑπομονὴ καὶ σοφία (βλ. Β' Τιμ. δ' 2).

Ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἐκήρυττε σὲ κάθε Λειτουργία. **Κ**ατὰ τὴν διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας συνήθιζε νὰ διδάσκη δύο φορές, μετὰ τὴν ἀνάγνωσι τοῦ Εὐαγγελίου καὶ λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν Ἀπόλυσι. **Μ**ιλοῦσε ἀπλά, καθαρὰ, πειστικά, μὲ παραδείγματα ἀπὸ τὴν Ἀγία Γραφὴ καὶ τὴν ζωὴ, ἀγαποῦσε ιδιαίτερα νὰ διηγῆται ἱστορίες, οἱ ὁποῖες σχετίζονταν μὲ τὴν περιοχὴ τῆς Ροδόπης. **Κ**άθε λόγος, ὁ ὁποῖος ἔβγαινε ἀπὸ τὰ ζηλωτικὰ του χεῖλη, σὰν φωτιά, ἔφθανε κατ' εὐθείαν στὴν συνείδησι τῶν ἐνοριτῶν, ἔκαιγε κάθε φίδι, κάθε ἁμαρτωλὴ συνήθεια, ποὺ φώλιαζε στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἐφώτιζε καὶ ζέσταινε τὸν σπόρο κάθε εὐαγγελικῆς ἐλπίδος, κάθε ὠθησι πρὸς τὴν μετάνοια καὶ τὴν ἀρετὴ στοὺς Χριστιανούς.

Οἱ ἄνθρωποι ἄκουγαν μὲ ἄκρα σιωπὴ ὅσο ἐκήρυττε ὁ Πατέρας τους. **Κ**αὶ συχνὰ συνέβαινε τὰ κηρύγματα του νὰ διαρκοῦν μιὰμιση ὥρα, καὶ μερικὲς φορὲς πάνω ἀπὸ δύο ὥρες! **Ἀ**λλὰ οὔτε ὁ σοφὸς Ἱεροκῆρυκας κουραζόταν νὰ ὁμιλῇ, οὔτε τὸ ποιμνιο τοῦ Τσεπελάρε κουραζόταν νὰ ἀκούῃ.

Ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἐφρόντιζε οἱ ἐνοριῖτες του νὰ πηγαίνουν τακτικὰ στὴν Ἐκκλησία, νὰ τηροῦν αὐστηρὰ τὶς νηστείες καὶ νὰ μαρτυροῦν τὴν Πίστι τους μὲ τὶς πράξεις, τὰ λόγια καὶ τὶς σκέψεις τους, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἐλεήμονες, πρᾶοι καὶ ταπεινοὶ μεταξύ τους. **Δ**ιδαγμένος ἀπὸ τὸν Δημιουργό του νὰ μὴ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν του τὴν ιδιότητα κανενός, ὁ Πατὴρ δὲν ἔκανε καμμία διάκρισι μεταξύ πλουσίων καὶ πτωχῶν, Ἱερῶν καὶ ζητιάνων.

Ἐπέπληττε αὐστηρὰ ἀπὸ τὸν ἄμβωνα τὰ ἐλαττώματα καὶ τὶς ἀδυναμίες τῶν Χριστιανῶν τῆς ἐποχῆς του. **Π**ολὺ συχνά, οἱ πλούσιοι κάτοικοι τοῦ Τσεπελάρε ἀναγνώριζαν τὸν ἑαυτὸν τους στὰ κηρύγματά του καὶ *ἔτριζαν τὰ δόντια τους*, ἐνῶ κάποιοι διεκῆρυσσαν ὀργισμένοι: **«Κ**οιτάξτε! **Ὁ** δράκος ἀνοιξε πάλι τὸ στόμα του καὶ ἄρχισε νὰ ξερνᾷ φωτιὰ καὶ θειάφι!».

Ὁμως ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἐστόλιζε τὸ στέμμα τῶν ἀρετῶν του μὲ τὸ ἄφθαρτο ἄνθος τῆς ταπεινοφροσύνης. **Π**αρατηρῶν ἐκνευρισμό, ἀντιπάθεια ἢ ἔστω τὸ παραμικρὸ αἶσθημα θυμοῦ ἢ μνησικακίας στοὺς *ἀντιπάλους* του, ὁ εὐγενικὸς Πρεσβύτερος στεκόταν ἐνώπιόν τους, ὑποκλινόταν καὶ ζητοῦσε ταπεινὰ συγγνώμη, κερδίζων ἔτσι τὸν σεβασμό τους γιὰ πάντα. **Σ**υχνὰ προειδοποιοῦσε τὰ πνευματικά του τέκνα μὲ τὴν λαϊκὴ ρῆσι:

«“Ὁ γλῶσσα κόκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκαλα τσακίζει”!

Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ εἶναι πολὺ προσεκτικὸς στὸ πῶς καὶ τί λέει στοὺς γύρω του. **Αὐ**τὸ ἰσχύει ἀκόμη περισσότερο γιὰ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς Λειτουργοὺς, τοὺς Ἱερεῖς καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τοὺς πνευματικοὺς Πατέρας, οἱ ὅποιοι ἀκοῦνε ἐξομολογήσεις!».

Μία φορὰ συνέβη νὰ κάνῃ ὁ δίκαιος Ἱερεὺς μίᾳ παρατήρησι στὸν Ἐπίτροπο τοῦ Ναοῦ⁶, κατὰ τὴν διάρκεια μιᾶς Λειτουργίας, ἐνώπιον τοῦ ἐκκλησιάσματος. **Ὁ** Ἐπίτροπος τοῦ Ναοῦ στενοχωρήθηκε καὶ τὴν ἐπόμενη ἡμέρα ἤλθε στὴν Ἐκκλησία ἐνωρίτερα ἀπὸ τὸ συνηθισμένο, ἀναψε ἓνα κερί, ἐτοίμασε ὅλα τὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὴν Λειτουργία καὶ τέλος βγῆκε νὰ σαρώσῃ τὸ προαύλιο τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁταν ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἔφθασε στὴν Ἐκ-κλησία καὶ εἶδε, ὅτι ὅλα ἦσαν καθαρισμένα καὶ προετοιμασμένα, ἀλλὰ ὁ Ἐπίτροπος ἀπουσίαζε, ἡ καρδιά του *σφίχθηκε*. **Κ**ατάλαβε ἀμέσως τὸν λόγο. **Μ**ὲ

δάκρυα στὰ μάτια, γονάτισε μπροστὰ στὸ ἱερὸ Θυσιαστήριο καὶ βυθίστηκε στὴν προσευχή. **Π**έρασε περισσότερο ἀπὸ μία ὥρα, ὁ Ναὸς γέμισε μὲ κόσμο, ἀλλὰ ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἐξακολουθοῦσε νὰ μὴν δίνει τὴν ἐναρκτήρια ἐκφώνησι. **“Ο**λοι ἐγνώριζαν, ὅτι ὁ Ἱερεὺς τοὺς προσευχόταν στὴν Ἀγία Τράπεζα, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ τὸν διακόψῃ. **Οἱ** ἄνθρωποι δὲν μποροῦσαν νὰ καταλάβουν τὶ συνέβαινε...

Μετὰ ἀπὸ λίγο, ὁ θλιμμένος Ἐπίτροπος μπῆκε στὴν Ἐκκλησία, ἀναρωτώμενος γιατί ἡ Λειτουργία δὲν εἶχε ἀκόμη ἀρχίσει. **Μ**όλις ὁ Ἅγιος Πατὴρ ἄκουσε τὴν φωνὴ τοῦ Ἐπιτρόπου του, ἄφησε τὴν Ἀγία Τράπεζα καὶ ἔσπευσε στὸν προσβεβλημένο Θεόδωρο. **Τ**ὸν συνάντησε στὴν μέση τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ ἔβαλε μετάνοια μέχρι ἐδάφους, λέγων:

«Θεόδωρε, συγχώρεσέ με! **Χ**θὲς σὲ πλήγωσα βαθεῖα καὶ δὲν μπορῶ νὰ λειτουργήσω μέχρι νὰ μὲ συγχωρήσης! **Ο** Σωτήρας μας στὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο μᾶς λέει: **“Ἄ**ν λοιπὸν φέρῃς τὸ δῶρο σου στὸ Θυσιαστήριο καὶ ἐκεῖ θυμηθῇς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει κάτι ἐναντίον σου, ἄφησε ἐκεῖ τὸ δῶρό σου ἐνώπιον τοῦ Θυσιαστηρίου καὶ πήγαινε, πρῶτα συμφιλιώσου μὲ τὸν ἀδελφό σου καὶ ὕστερα ἔλα νὰ προσφέρῃς τὸ δῶρό σου” (βλ. Ματθ. ε' 23-24). **Ἔ**τσι καὶ ἐγὼ τώρα, δὲν μπορῶ νὰ προσφέρω τὴν ἀναίμακτη Θυσία μέχρι νὰ συμφιλιωθῶ μαζί σου!».

Συγκινημένοι ἀπὸ τὰ εἰλικρινῆ του λόγια, τόσο ὁ Ἐπίτροπος, ὅσο καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι στὸν Ναὸ ἐδάκρυσαν. **Ο** Θεόδωρος, μὲ τὴν σειρά του, προσεκύνησε τὸν ἅγιο καὶ δίκαιο ἄνθρωπο καὶ ἐζήτησε συγγνώμη, λησμονῶν ἐντελῶς τὸ ἀδίκημα.

Ἀφοῦ κατέστησε τὸν ἑαυτὸ του ναὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἔλαβε ἓνα ἐξαιρετικὸ δῶρο ἀπὸ τὸ οὐράνιο Θεσαυροφυλάκιο: **οἱ** πνευματικοὶ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ἱερέως *ἄνοιζαν*, καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς κοινωνίας τῶν πιστῶν ὁ ταπεινὸς Ἱερεὺς εἶχε τὸ χάρισμα νὰ βλέπῃ ποῖος ἀπὸ τὸ ποίμνιό του λαμβάνει τὰ Ἅγια Δῶρα ἐπάξια καὶ πρὸς σωτηρίαν καὶ ποῖος ὄχι.

Μὲ δάκρυα στὰ μάτια καὶ θερμὴ προσευχή, ὁ ἅγιος Ἐξομολόγος μποροῦσε νὰ συγκινήσῃ ἀκόμη καὶ τοὺς πλέον σκληροὺς καὶ ἀμετανοήτους ἁμαρτωλοὺς καὶ νὰ τοὺς φέρῃ σὲ μεταμέλεια καὶ εἰλικρινῆ ἐξομολόγησι.

* * *

Μὲ τὴν βοήθεια τῆς συζύγου του, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἵδρυσε μία γυναικεῖα Ἐκκλησιαστικὴ Χορωδία καὶ ἓνα Κατηχητικὸ Σχολεῖο.

Απὸ τὸ 1915, ὁ πνευματικὸς ἐργάτης στὸν ἀμπελῶνα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ εὐσεβὴς Πρεσβυτέρα του ἄρχισαν νὰ σπέρνουν τὸν σπόρο τῆς Πίστεως στὶς ψυχὰς τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα φοιτοῦσαν στὸ Γυμνάσιο τοῦ Τσεπελάρε. **Ἄ**φησαν θερμὲς ἀναμνήσεις σὲ ὅλους τοὺς μαθητὲς τους, ὄχι μόνο στοὺς Χριστιανούς, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ σὲ παιδιὰ ἀπὸ μουσουλμανικὲς καὶ κομμουνιστικὲς οἰκογένειες.

Πλαΐ-πλαΐ, γιὰ σχεδὸν δεκαοκτὼ χρόνια, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος καὶ ἡ Πρεσβυτέρα του Θεοδώρα ἐργάσθηκαν ἐπιμελῶς, ἀνιδιοτελῶς καὶ ἀκαμάτως στὸν ἀγρὸ τοῦ Θεοῦ.

Ἄλλὰ, στὶς 11 Μαρτίου 1933, ἡ σύζυγός του ἀπεβίωσε ξαφνικά.

Μαῦρα σύννεφα αἰωροῦντο ἐπάνω ἀπὸ τὸν νεαρὸ χῆρο Ἱερέα. **Ὁ** ἐχθρὸς τῆς σωτηρίας μας ἐξαπέλυσε σφοδρὴ ἐπίθεση ἐναντίον τοῦ δικαίου ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ. **Χ**ρόνια ἀργότερα, ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ ὡμολόγησε: **«Ὁ**ταν ἔμεινα χῆρος, συνάντησα τὸν σατανᾶ!».

Ἄλλὰ, ὁ Ἱερεὺς τοῦ Τσεπελάρε δὲν ἀπελπίσθηκε – ἀντίθετα, ὕψωσε τὸ βλέμμα του στὸν Οὐρανό, ἀπὸ ὅπου περίμενε βοήθεια, μὲ νηστεία καὶ προσευχή, διότι ἡ ἐλπίδα τοῦ Χριστιανοῦ εἶναι στὸν Κύριο (βλ. Ψαλμ. ρμα' 1-2). **Κ**αὶ πράγματι, τὰ σκοτεινὰ σύννεφα, τὰ ὁποῖα ἔστειλε ὁ πονηρὸς ἐπανειλημμένα, ἀπομακρύνθηκαν ντροπιασμένα ἀπὸ τὶς ἀκτῖνες τοῦ Ἥλιου τῆς Δικαιοσύνης, οἱ ὁποῖες ζέσταναν τὴν ταπεινὴ ψυχὴ τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου. **Ὁ**χι μόνο ἀντιστάθηκε στοὺς πειρασμούς, ἀλλὰ καὶ ἐνδυνάμωσε τὴν καρδιά του τόσο πολὺ, ὥστε ἐγίνε ἐκλεκτὸ σκεῦος τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ. **Ὁ** ἐνάρετος Ἱερεὺς εἶπε ἐπανειλημμένα, ὅτι

μόνο ὅταν ὁ Θεὸς τὸν ἐπισκέφθηκε μὲ αὐτὴ τὴν σοβαρὴ δοκιμασία ἄρχισε τὸ πραγματικὸ ποιμαντικὸ του ἔργο –τὴν φροντίδα τῶν ἄλλων.

«Ὁ Θεὸς δίνει ἓναν σταυρό, ἀλλὰ δίνει καὶ ἓναν Σίμωνα Κυρηναῖο!», ἀγαποῦσε νὰ ἐπαναλαμβάνη ὁ πατὴρ Εὐστάθιος, χωρὶς νὰ συνειδητοποιῇ μέσα στὴν ταπείνωσί του, ὅτι ὁ ἴδιος συχνὰ γινόταν αὐτὸς ὁ Σίμων ὁ Κυρηναῖος.

Απὸ τὴν ἀρχὴ τῆς Διακονίας του, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἀσχολήθηκε μὲ μυστικὲς φιλανθρωπικὲς δραστηριότητες καὶ πράξεις ἐλέους. **Κ**ατὰ τὴν διάρκεια τῶν Ἑορτῶν τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων, μοίραζε ἀνώνυμα δωρεὰς ἀπὸ τὰ δικά του χρήματα στοὺς πτωχοὺς καὶ τὶς χῆρες. **Τ**ὴν παραμονὴ αὐτῶν τῶν Ἑορτῶν, οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀνάγκη εὑρίσκαν φακέλους μὲ χρήματα κρυμμένους κάτω ἀπὸ τὶς πόρτες τους ἢ ἀφημένους στὶς αὐλές τους.

Πολλὲς φορές, ὅταν πῆγαινε στὸ Ἐπισκοπικὸ Γραφεῖο, ὁ Ἱερεὺς τοῦ Χριστοῦ ἀπλῶς ὑπέγραφε καὶ ἔλεγε στὸν Γραμματέα:

«Δώστε τὸν μισθὸ μου σὲ αὐτὸ τὸ ἄτομο». Ἀκόμη καὶ τοὺς ἄρτους στὶς Ἀρτοκλασίες καὶ τὰ Μνημόσυνα, τοὺς ἔδινε στοὺς πτωχοὺς, τὰ ὀρφανὰ καὶ τὶς χήρες.

Ἰδιαίτερα στὶς μεγάλες Ἑορτές, ὁ ἐλεήμων Πατὴρ δὲν ἔχανε εὐκαιρία νὰ ὑπενθυμίῃ στὸ ἐκκλησίασμα στὸ τέλος τοῦ κηρύγματος του:

«Πῶς, ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές, θὰ ἐορτάσετε τώρα; Θὰ σᾶς ἐπιτρέψῃ ἡ καρδιά σας νὰ καθίσετε στὸ ἐορταστικὸ τραπέζι, ὅταν οἱ πτωχοὶ γείτονές σας πεινᾶνε, κυκλοφοροῦν μὲ κουρέλια καὶ ξυπόλυτοι; Τί εἶδους Πάσχα θὰ εἶναι αὐτὸ γι' αὐτούς, τί εἶδους Χριστοῦγεννα; Ἄς προσπαθήσουμε νὰ διασφαλίσουμε, ὅτι σὲ αὐτὲς τὶς λαμπρὲς Ἑορτές, κάθε σπίτι θὰ ἔχῃ ἓνα ἄφθονο γεῦμα, χαρὰ καὶ παιδικὸ γέλιο. Ἄς φροντίσουμε, ὥστε ὅλοι γύρω μας νὰ εἶναι καλοντυμένοι καὶ μὲ ὑποδήματα. Καὶ ὁ Θεὸς θὰ μᾶς ἀνταμείψῃ ἑκατονταπλάσια!».

Ἡ ὁλόκληρη ἡ πόλις τοῦ Τσεπελάρε καὶ τὰ γύρω χωριὰ κατέθεσαν μὲ μία φωνή:

«Μήπως βοήθησε μόνο μὲ χρήματα;! Μὲ συμβουλές, καλὰ λόγια καὶ παρηγοριά! Πόσους ἀνθρώπους ἔσωσε ἀπὸ τὴν καταστροφή, τὴν ἀπελπισία καὶ τὴν κακὴ ζωή! Τί μονοπάτια θὰ εἶχαμε περπατήσει ἂν δὲν ὑπῆρχε ὁ πατὴρ Εὐστάθιος! Τὰ λόγια του συγκινοῦσαν βαθειὰ τὴν ἀνθρώπινη ψυχή».

* * *

Ἡ φήμη τῆς ἐναρέτης ζωῆς τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου ἐξαπλώθηκε σταδιακὰ σὲ ὅλη τὴν Χώρα. **Τὸ 1936**, παρὰ τὴν θέλησί του, ἀπονεμήθηκε εἰς αὐτὸν ὁ τίτλος τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου. Ἀλλά, ἡ διάκρισις αὐτὴ δὲν ἀντικατόπτριζε σὲ καμμία περίπτωσι τὸ πραγματικὸ μέτρο τοῦ πνευματικοῦ ἀναστήματος τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ. Μόνο μερικὰ γεγονότα ἀπὸ τὴν προσωπικὴ του ἱστορία, σὰν μικρὲς σπίθες, ρίχνουν φῶς στὸν κρυφὸ ἀσκητισμὸ του.

Ἀπὸ τὴν Διακλήρυξί τῆς Ἀγιότητος τοῦ Ἀγίου Εὐσταθίου.
23η Σεπτεμβρίου 2024 ἐκ. ἡμ. (βλ. ἐδῶ)

Τὸ ἄρωμα μιᾶς τέτοιας ζωῆς ἔκανε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς του – Ἱερεῖς, Μοναχοὺς, ἀκόμη καὶ Ἀρχιερεῖς – νὰ συρρέουν στὴν μικρὴ πόλιν τοῦ Τσεπελάρε, σὰν σὲ μία ρέουσα πηγή, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀντλοῦσαν ἔμπνευσι γιὰ νὰ ἀκολουθήσουν τὴν πορεία τοῦ Χριστοῦ. Πολλοὶ ἐπιθυμοῦσαν νὰ γίνουν πνευματικά του τέκνα. Ἱερεῖς ἀπὸ τὸ Σμόλυαν (Smolyan) καὶ τὸ Ἀσеноβγκράντ (Asenovgrad) τὸν δέχθηκαν μὲ χαρὰ ὡς Ἐξομολόγο καὶ Ὁδηγό τους στὴν πνευματικὴ ζωή.

Ἐπὶ πλεόν, σὲ ὁλόκληρη τὴν περιοχὴ τῆς Ροδόπης, δὲν ὑπῆρχε περισσότερο ἄξιος Κληρικός, γιὰ νὰ τοῦ ἀνατεθῇ ἡ πνευματικὴ καθοδήγησις τῶν Μοναχῶν τῆς Μονῆς Μπάτσκοβο (Bachkovo). **Ο** ταπεινὸς Ποιμὴν ἀρνήθηκε ἐπανειλημμένα τὶς ἐπίμονες προσκλήσεις τοῦ Ἡγουμένου τοῦ Μπάτσκοβο, ὥσπου τελικὰ πείσθηκε ἀπὸ τὰ λόγια του:

«Εἶναι γνωστό, ὅτι ἐδῶ καὶ σχεδὸν δέκα χρόνια ἀγωνίζεσθε ὡς Μοναχὸς ἐν τῷ κόσμῳ. **Ἡ** ἀσκητικὴ Σας ζωὴ καὶ ὁ προσευχητικὸς Σας ἀγώνας ἀναφέρονται παντοῦ. [...] **Μ**ὴν ἀνησυχῆτε, ὅτι θὰ παραβιάσετε τὶς ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις καὶ τὴν τάξι⁷, διότι “ὁ Θεὸς δὲν κοιτάζει τὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνισιν, ἀλλὰ τὴν καρδιά” (βλ. Α΄ Βασιλειῶν ις΄ 7)».

Ἔτσι, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἐγίνε Ἱερεὺς μεταξὺ Μοναχῶν καὶ Μοναχὸς μεταξὺ Ἱερέων.

Ο Πρωτοπρεσβύτερος τοῦ Τσεπελάρε ὑπῆρξε σταθερὸ στήριγμα γιὰ πολλοὺς συναδέλφους τοῦ Ποιμένες, ιδίως γιὰ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔφεραν ἐπίσης τὸν βαρὺ σταυρὸ τῆς χηρείας. **Εὐ**λογημένος μὲ τὰ Χαρίσματα τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, διακρινόταν γιὰ τὴν σεμνότητα, τὴν ἀπλότητα τῆς καρδιάς καὶ τὴν ἀξιοσημείωτη λεπτότητα στὶς σχέσεις του μὲ ὅλους τοὺς Ποιμένες, τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Μοναχοὺς.

Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ του ἦταν πραγματικὰ κρυμμένη, ἀλλὰ ἀκριβῶς ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, ὁ Κληρικός προσεῖλκυε ἀκαταμάχητα ὅλους ὅσοι, ὅπως αὐτός, ἐπιδίωκαν νὰ ὑπηρετήσουν τὸν Θεὸ μέχρι τὴν τελευταία τους ἀναπνοή – ὄχι στὰ μάτια ἐνὸς θορυβώδους κόσμου, ἀλλὰ σεμνὰ κρυμμένοι στὰ βάθη τῆς ἀγάπης τους γιὰ τὸν Θεό.

Τέτοια ἐγγύτητα μόνο μὲ ὀλίγους πιστοὺς ὑπηρέτες τοῦ Θεοῦ εἶχε ὁ ἅγιος Ποιμὴν – Ἐπισκόπους, Ἱερεῖς καὶ Μοναχοὺς⁸. **Α**νάμεσά τους ξεχωρίζει μὲ ιδιαίτερη δύναμι τὸ ὄνομα τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Σεραφεῖμ (Ἀλεξίεφ), ὁ ὁποῖος ἀργότερα θὰ εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ θὰ περιγράψῃ τὴν δικαία ζωὴ τοῦ πνευματικοῦ του φίλου καὶ συμπατριώτου του, Εὐσταθίου.

Παρὰ τὴν διαφορὰ ἡλικίας σχεδὸν 30 ἐτῶν, οἱ δύο Κληρικοὶ ἐπικοινωνοῦσαν σὰν νὰ εἶχαν μία καρδιά, μία ψυχὴ καὶ μία θέλησι –

ἀποβλέποντας στὰ βάθη τῆς ταπεινοφροσύνης, ἐργάζονταν ταυτόχρονα ἀκούραστα γιὰ τὸ καλὸ τῆς Ἐκκλησίας. **Β**αθεῖα φωτισμένοι, εὐσυνείδητοι ὑπηρέτες τοῦ Θεοῦ, ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Εὐστάθιος καὶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σεραφεῖμ ἔφεραν ὁ ἓνας στὸν ἄλλον μεγάλη παρηγορία, μοιραζόμενοι στιγμὲς τῆς ζωῆς τους.

Κάθε χρόνο, ὁ πατὴρ Σεραφεῖμ περνοῦσε εὐχαρίστως τοῦλάχιστον μία ἐβδομάδα ὡς φιλοξενούμενος τοῦ πνευματικοῦ του ἀδελφοῦ στὸ Τσεπελάρε. **Π**ολλὲς φορές, ἐβάδιζαν μαζὶ στὰ πανέμορφα βουνὰ τῆς Ροδόπης, ἀπορροφημένοι ὄχι τόσο ἀπὸ τὴν ὑπέροχη θέα γύρω τους, ὅσο ἀπὸ τὶς ψυχосωτήριες συζητήσεις τους. **Μ**όλις ἐρχόταν ἡ ὥρα γιὰ τὸν Ἑσπερινό, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἔδινε τὴν ἐναρκτήρια ἐκφώνησι, ἡ ὁποία ἀντηχοῦσε δυνατὰ στὸν «ἀχειροποιήτο ναὸ τοῦ Θεοῦ» – στὰ ὑπέροχα βουνὰ τῆς Ροδόπης. **Ἐ**κεῖ, ἀνάμεσα στὴν μαγευτικὴ φύσι, οἱ δύο ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ προσέφεραν μία θυσία δοξολογίας, ψάλλοντες ἀπὸ τὴν καρδιά τους ὁλόκληρη τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ. **Οἱ** καρδιές τους δὲν ἠσθάνοντο τίποτα γῆινο, ἀλλὰ ἐκραζαν πιστὰ στὸν Δημιουργό:

**«ὦ, πόσο λαχταρῶ νὰ γίνω ὑπηρέτης τῶν Μυστηρίων Σου,
καὶ ἡ καρδιά μου - ὁ Βωμός Σου,
καὶ τὸ πνεῦμα μου - ὁ Ναός Σου!»⁹.**

* * *

Ὅπως καὶ ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κρονστάνδης, τοῦ ὁποίου τὴν ἀγία ζωὴ μιμήθηκε μὲ ζήλο, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος Εὐστάτιεφ ἐλάμβανε ἐπιστολὲς μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἀσθενῶν, τῶν πασχόντων καὶ τῶν θλιμμένων ἀπὸ ὅλη τὴν Βουλγαρία. **Μ**αζὶ μὲ τὰ αἰτήματα γιὰ προσευχές, συχνὰ ὑπῆρχαν καὶ χρήματα στοὺς φακέλους.

Ἀρχικά, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος χρησιμοποιοῦσε αὐτὰ τὰ χρήματα, μαζὶ μὲ τὸ προσωπικὸ του εἰσόδημα, γιὰ τὴν ἐκτέλεσι τοῦ φιλανθρωπικοῦ του ἔργου.

Καὶ τὸ 1938, ἱδρύσε στὴν Ἑνορία του τὴν Ὁρθόδοξη Χριστιανικὴ Ἀδελφότητα (ΟΧΑ) «Εὐαγγελισμός». **Π**ρωταρχικὸς στόχος τῆς Ἀδελφότητος ἦταν ὁ πνευματικὸς καὶ ἠθικὸς διαφωτισμὸς τῶν κατοίκων τοῦ Τσεπελάρε μέσφ συζητήσεων, συναντήσεων καὶ διανομῆς δωρεὰν ἔργων λογοτεχνίας, καθὼς καὶ ἡ ὑλικὴ βοήθεια σὲ ὅσους εἶχαν ἀνάγκη. **Οἱ** φιланθρωπικὲς δραστηριότητες τῆς ΟΧΑ «Εὐαγγελισμός» ἀνθίσαν σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε πρὶν ἀπὸ τὶς μεγάλες Ἑορτές, καθίστατο ἀναγκαῖα ἡ πρόσληψις ὀχημάτων καὶ ἐργατῶν, γιὰ τὴν διανομὴ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν συγκεντρωμένων δωρεῶν.

Ἡ πνευματικὴ εὐημερία τοῦ ποιμνίου τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου ἦταν ἡ πλέον λαμπρὰ μαρτυρία τῶν καρποφόρων παιδαγωγικῶν προσπαθειῶν τοῦ ἁγίου Ποιμένος. **Οἱ** ἐνοριῖτες τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ἦσαν φημισμένοι στὶς γύρω πόλεις καὶ χωριὰ γιὰ τὴν καλὴ γνῶσι τῆς Πίστεώς τους καὶ τὴν ζηλωτικὴ ζωὴ τους σύμφωνα μὲ Αὐτήν.

Ἀπὸ τὴν Διακλήρυξι τῆς Ἀγιότητος τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου. 23η Σεπτεμβρίου 2024 ἐκ. ἡμ. (βλ. ἐδῶ)

● **Ἦλθε** ἡ ὥρα γιὰ τὸν καλὸ Ποιμένα τοῦ Τσεπελαρέ νὰ στείλῃ τὸν γυιό του, Συμεών, τὸν ὁποῖον εἶχε μεγαλώσει μὲ μεγάλῃ ἀγάπῃ καὶ φροντίδα, νὰ σπουδάσῃ στὴν Σχολὴ τῆς Φιλιππουπόλεως.

Ἀφοῦ ἔμεινε ἐντελῶς μόνος στὸ σπίτι του, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος διεμοίρασε τὰ ὑπάρχοντά του στοὺς πτωχοὺς καὶ τὶς χῆρες καὶ ἐκράτησε μόνον ὅ,τι ἦταν ἀπολύτως ἀπαραίτητο. **Δ**ιαμόρφωσε ἓνα μικρὸ δωμάτιο προσευχῆς στὸ σπίτι του, ὅπου ἀπεσύρετο ἡμέρα καὶ νύκτα γιὰ νὰ συνομιλῇ ἐκ καρδίας μὲ τὸν Θεό. **Ἐ**κεῖ ἐδέχετο ἐπίσης ἀνθρώπους γιὰ Ἐξομολόγησι, ἔτσι ὥστε ἄρχισαν νὰ ἀποκαλοῦν αὐτὴν τὴν γωνιά προσευχῆς μὲ χαριτωμένα ὀνόματα: **«Δωμάτιο Προσευχῆς», «Μικρὴ Ἱερουσαλήμ», «Παρεκκλήσι».**

Στὴν συνέχεια, ἄρχισε νὰ ζῇ σὰν Μοναχὸς ἐν τῷ κόσμῳ –ἀγνός, ἀκτῆμων καὶ ὑπάκουος στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. **Αὐ**τοὺς τοὺς ὅρκους, τοὺς ὁποίους κάθε Μοναχὸς δίνει στὴν ἀρχὴ τῆς ἀφιερώσεώς του στὸν Θεό, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἐξεπλήρωσε τέλεια καὶ ἐντελῶς ἐθελοντικά.

Ἔτσι, ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα, αὐτὴ ἡ «Μικρὴ Ἱερουσαλήμ» πλησίαζε ὅλο καὶ περισσότερο τὴν Οὐράνια Ἱερουσαλήμ. **Ὁ** ἅγιος ἄνθρωπος ζοῦσε ἀπλά, ἀσκητικά. **Μ**ὲ δάκρυα καὶ ἀναστεναγμοὺς μετανοίας ἔσβηνε τὴν δίψα του. **Μ**ὲ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ γραπτὰ τῶν Ἁγίων Πατέρων, ἐχόρταινε τὴν πείνα του. **Ἡ** ἀναπνοή του ἦταν προσευχή, ἡ προσευχή του ἦταν ἀναπνοή. **Οἱ** πόρτες τοῦ σπιτιοῦ του, ὅπως καὶ οἱ πόρτες τῆς καρδιάς του, ἦταν πάντα ἀνοικτὲς γιὰ ὅλους.

«Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν», μαρτυρεῖ ὁ Ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος (Ρωμ. η' 28). **Αὐ**τὸς εἶναι ὁ λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖο ὁ Κύριος δὲν καθυστέρησε νὰ δοξάσῃ τὸν πιστὸ δοῦλο Του μὲ τὸ Χάρισμα τῶν θαυμάτων.

Μητέρες ποὺ ἔκλαιγαν μὲ δάκρυα, ἔφερναν τὰ ἄρρωστα τέκνα τους, ἀγωνιώδεις πατέρες ὠδηγοῦσαν τὰ δαιμονισμένα τέκνα τους

στην οἰκία τοῦ δικαίου Ἰερέως, γυναῖκες μὲ περίπλοκες ἐγκυμοσύνες ἔστελναν τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς γείτονές τους νὰ ζητήσουν τὶς προσευχὲς τοῦ Ἰερέως τοῦ Χριστοῦ.

Ὅταν ἔφερναν ἓναν πάσχοντα στὴν οἰκία του ἢ στὸν Ναό, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος τοποθετοῦσε τὸ ἐπιτραχήλιο του στὸ κεφάλι τοῦ ἀρρώστου καὶ προσευχόταν γιὰ τὴν σωτηρία καὶ τὴν θεραπεία του. **Τὸ** ἓνα δάκρυ μετὰ τὸ ἄλλο ἔτρεχαν στὰ ἐνδύματά του, καθὼς συγκεντρωνόταν στὴν ἀνάγνωσι τῶν προσευχῶν. **Β**λέποντες πῶς ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ προσευχόταν, συμπονοῦσε καὶ ἐκλαιγε, οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀρρώστου συγκινοῦνταν βαθεῖα καὶ ἐνώνονταν σὲ θερμὴ προσευχὴ μὲ τὸν ἀγαπημένο Ἰερέα.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, οἱ ἀρρωστοὶ ἐθεραπεύοντο, οἱ ψυχικὰ ἀσθενεῖς ἀπελευθερώνοντο πλήρως ἀπὸ τὸ μαρτύριό τους, οἱ γυναῖκες γεννοῦσαν ὑγιῆ παιδιά καὶ πολλοὶ ἰατροὶ ἔμειναν ἐκπληκτοὶ ἀπὸ τὴν ἀπροσδόκητο ἀνάρρωσι τῶν βαρεῖα ἀσθενῶν τους χάρις στὶς προσευχὲς τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου.

Ὅχι μόνο γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς πάσχοντας ὁ μελλοντικὸς Ὁμολογητὴς τῆς Πίστεως τοῦ Χριστοῦ ἔχυσε μὲ εὐλάβεια δάκρυα.

Οἱ στρατιῶτες, οἱ ὁποῖοι ἐπέστρεφαν ζωντανοὶ καὶ ὑγιεῖς ἀπὸ τὶς αἵματηρὲς μάχες στὸ μέτωπο ἔδειχναν τὰ διάτρητα ἀπὸ σφαῖρες ἐπανωφόριά τους, ὡς ἀπόδειξι τῆς προσευχητικῆς μεσιτείας τοῦ Δικαίου. **Π**ροστάτης, παρηγορητὴς, σύμβουλος καὶ εἰλικρινὴς φίλος τῶν μαθητῶν καὶ τῶν διδασκάλων, τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ἐργατῶν, τῶν φυλακισμένων καὶ τῶν ἐλεύθερων, ὁ Ἰερεὺς τοῦ Τσεπελάρε **«τοῖς πᾶσι γέγονε τὰ πάντα»** (Α΄ Κορινθ. θ' 22).

Ὡς ἐνδειξὴ εἰλικρινοῦς σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης, οἱ πιστοί, οἱ εὐσεβεῖς Μοναχοί, οἱ Ἱερεῖς ἀπὸ τὶς πλησίον καὶ μακρινὲς γωνιὲς τῆς Βουλγαρίας καὶ οἱ σεβαστοὶ Ἐπίσκοποι ἄρχισαν νὰ ἀποκαλοῦν μὲ ἀγάπη τὸν πατέρα Εὐστάθιο: **«Ὁ Βλαντίκα τῆς Ροδόπης»** καὶ **«Ὁ Βούλγαρος πατὴρ Ἰωάννης τῆς Κρονστάνδης»**.

* * *

Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ὁ Δημιουργὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, πάντων τῶν ὁρατῶν καὶ ἀόρατων πραγμάτων, ἀνέδειξε τὸ ὄνομα τοῦ **«Βλαντίκα τῆς Ροδόπης»**, μέσῳ τοῦ ἀκολουθούθου γεγονότος.

Ὁ Βασίλειος Σόκοφ (Vasil Shokov) ἀπὸ τὸ Τσεπελάρε ἔχασε στὰ παιδικὰ του χρόνια τὴν ὄρασί του ἀπὸ τὸ ἓνα μάτι, ἐξ αἰτίας ἐνὸς σοβαροῦ τραυματισμοῦ. **Χ**ρόνια ἀργότερα, τὸ 1947, ὅταν ἦταν πλέον ἐνήλικας ἄνδρας μὲ σύζυγο καὶ παιδιά, τὸ ὑγιὲς μάτι του ἔπαθε φλεγμονή. **Μ**ετὰ ἀπὸ τρία χρόνια ἀκάρπων ἐπισκέψεων σὲ νοσοκομεῖα καὶ ἰατρούς, ὁ Βασίλειος τυφλώθηκε ἐντελῶς.

Ἀπὸ τὴν Διακλήρυξι
τῆς Ἀγιότητος
τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου.
23η Σεπτεμβρίου 2024
ἐκ. ἡμ. (βλ. ἐδῶ)

Ἄνθρωπος βαθείας πίστεως, δὲν ἔπese σὲ ἀπόγνωσι οὔτε ἐγόγγυσε, ἀλλὰ ἐναπέθεσε ὅλη του τὴν ἐλπίδα στὸν Θεό. **Ζήτησε** μὲ θερμὴ προσευχὴ τὴν μεσιτείαν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ρίλα.

Ὁ καιρὸς πέρασε καὶ ἡ οἰκογένεια Σόκωφ ἀπεφάσισε νὰ καλέσῃ τὸν πατέρα Εὐστάθιο νὰ τελέσῃ τὸ Μυστήριον τοῦ Ἱεροῦ Εὐχελαίου. **Ἐνωρὶς** τὸ πρωῒ, ἐνῶ ὁ Ἱερεὺς ἐτοιμαζόταν γιὰ τὸ Μυστήριον, ἐναποθέτων ὅλη του τὴν ἐμπιστοσύνη στὸν Θεό, ἔφθασε ἓνας ἀπρόσμενος ἐπισκέπτης ἀσθμαίνων.

Ὁ Βασίλειος Σιβένωφ (Vasil Sivenov), ἓνας νεαρὸς στρατιώτης καὶ γείτονας τῆς οἰκογενείας Σόκωφ, στάθηκε στὴν πόρτα τῆς οἰκίας τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου καὶ κτυποῦσε ἐπίμονα τὴν πόρτα.

«Τί συνέβη, γιατί ἤλθατε σὲ μένα τόσο ἐνωρὶς;», ἐρώτησε ἐκπληκτος ὁ εὐγενικὸς Πατήρ.

● **«Πατέρα, ἀκοῦστε τί συνέβη!... Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό, εἶδα ἓνα ὄνειρο. Ἐνας σεβάσμιος Γέροντας, ἐνδεδυμένος μὲ ρᾶσο καὶ βασιτάζων μία ράβδο στὸ δεξί του χέρι, ἤλθε σὲ μένα καὶ μοῦ ζήτησε νὰ τοῦ κτίσω ἓνα μικρὸ σπίτι. Τὸ ὄνειρο ἐπαναλήφθηκε. Κάθε φορὰ, τὸ ὑποσχόμενον, ἀλλὰ ὅταν ζυπνοῦσα, δὲν σκεφτόμουν καὶ νὰ ἐκπληρώσω τὴν ὑπόσχεσι.**

Προσφάτως, ὥλοκλήρωσα τὴν στρατιωτικὴ μου θητεία. Ἐπέστρεψα ἐδῶ στὸ Τσεπελάρε. Πρὶν νὰ ἀρχίσω τὴν ἐργασία μου, ἀπεφάσισα νὰ “χαλαρώσω” σὲ ἓνα ξενοδοχεῖο μὲ φίλους. Ἐτσι, πῆγαμε ἐκεῖ, καὶ ἓνα βράδυ ἀποκοιμήθηκα, καὶ τὸ πρωῒ, οἱ φίλοι μου δὲν μποροῦσαν νὰ μὲ ζυπνήσουν! Κοιμήθηκα μέχρι τὸ μεσημέρι, μούσκεμα στὸν ἰδρώτα, ἐνῶ οἱ φίλοι μου μὲ καλοῦσαν καὶ μὲ καλοῦσαν συνέχεια. Ἀνησύχησαν πολὺ, προσπαθοῦσαν ἐπίμονα νὰ μὲ ζυπνήσουν καὶ τελικὰ ἀνοιζα τὰ μάτια μου. Κατὰ τὴν διάρκεια αὐτοῦ τοῦ βαθυτάτου ὕπνου, εἶδα τὸν Γέροντα γιὰ τρίτη φορὰ, ἀλλὰ τώρα ἦταν αὐστηρὸς καὶ μὲ μάλωσε:

“Νεαρέ, ὑποσχέθηκες νὰ μοῦ κτίσης ἓνα σπίτι καὶ δὲν κάνεις τίποτα!”. “Ποιὸς εἶσαι ἐσύ;”, ἐρώτησα φοβισμένα. “Τώρα θὰ σοῦ δείξω ποιὸς εἶμαι!”, εἶπε ὁ Γέροντας καὶ μὲ ὠδήγησε κατ’ εὐθείαν στὸ Μοναστήρι τῆς Ρίλα, στὰ Λεῖψανα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ρίλα. Ἐξάπλωσε στὴν Λειψανοθήκη, ἀναπαύθηκε γιὰ λίγο, μετὰ σηκώθηκε πάλι καὶ μοῦ εἶπε: “Καταλαβαίνεις τώρα ποιὸς εἶμαι;”. “Ναί, εἶσαι ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Ρίλα! Ἀλλά, πῶς θὰ σοῦ κτίσω ἓνα σπίτι; Ἐέρεις, ὅτι εἶμαι νέος,

μόλις επέστρεψα από τὸν στρατό, καὶ δὲν ἔχω καθόλου χρήματα! ". **Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης** χαμογέλασε εὐγενικὰ καὶ μοῦ εἶπε: **“Μὴ φοβᾶσαι! Ὁ Βλαντίκα σου, ὁ πατήρ Εὐστάθιος, θὰ σὲ βοηθήσῃ, ὅπως καὶ τὸν τυφλό, τοῦ ὁποίου θὰ ἀποκαταστήσω τὴν ὄρασι!”**.

Μετὰ ἀπὸ αὐτό, Πάτερ, ἦλθαμε ἐδῶ στὴν οἰκία Σας, καὶ ὑποδεχθήκατε τὸν Ἅγιο Ἰωάννη καὶ μιλήσατε μαζί του θερμὰ γιὰ πολλὴ ὥρα. **Τελικά**, ὁ Ἅγιος μοῦ εἶπε: **“Ὁ σεβάσμιος Ἰωάννης δὲν εἶναι ὁ μόνος ποὺ μπορεῖ νὰ ὁμιλήσῃ, Βασίλειε! Σύμφωνα μὲ τὶς διαστάσεις καὶ τὸ σχέδιο, τὰ ὁποῖα σοῦ ἔδωσα, ἐσὺ καὶ ὁ πρώην τυφλός, τοῦ ὁποίου θὰ ἀποκαταστήσω τὴν ὄρασι, θὰ μοῦ κτίσετε ἓνα μικρὸ σπίτι στὴν γειτονιὰ Ἀσένετς (Asenets)!”**.

Τὸ ὄνειρο τελείωσε, ἀνοιξα τὰ μάτια μου, ἔφυγα φοβισμένος ἀπὸ τὸ Σανατόριο καὶ επέστρεψα βιαστικὰ στὸ Τσεπελάρε».

• **Ὁ** πατήρ Εὐστάθιος ἄκουσε με προσοχὴ τὴν ἱστορία τοῦ Βασιλείου καὶ δάκρυα χαρᾶς ἔτρεξαν σιγὰ-σιγὰ ἀπὸ τὰ μάτια του.

Ἐκείνο τὸ βράδυ πραγματοποιήθηκε τὸ Εὐχέλαιο. Πολλοὶ ἄνθρωποι συγκεντρώθηκαν στὴν οἰκία τοῦ Βασιλείου Σόκωφ –συγγενεῖς, φίλοι καὶ γείτονες.

Τὸ Εὐχέλαιο ξεκίνησε, ἀλλὰ δὲν ἦταν μία συνηθισμένη Ἀκολουθία. **Ὁ Ἱερεὺς** ἐγονάτισε, κρατῶν μὲ τὸ ἓνα χέρι τὸ προσευχητάρι, καὶ μὲ τὸ ἄλλο, ἀφοῦ ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, ἐκράτησε τὸ ἐπιτραχήλιό του ἐπάνω στὸ κεφάλι τοῦ τυφλοῦ, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐπίσης γονατισμένος. **Πῶς** προσευχόταν ὁ ἅγιος Ἱερεὺς! **Τὰ** δάκρυά του ἔλουζαν τὸ κεφάλι τοῦ τυφλοῦ Βασιλείου, τὸ ἐπιτραχήλιό του ἔγινε μούσκεμα ἀπὸ τὴν ὑγρασία καὶ τὸ δάπεδο κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τοῦ Ἁγίου ἔγινε ἐντελῶς ὑγρό.

Ξαφνικά, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς τελευταίας προσευχῆς πρὶν ἀπὸ τὴν χρίσι, ὁ Βασίλειος, καλυμμένος ἀπὸ τὸ ἐπιτραχήλιο, ἀνέκτισε τὴν ὄρασί του καὶ ἀπὸ τὰ δύο μάτια! **Ὁ Ἅγιος Εὐστάθιος** ὠλοκλήρωσε τὴν Ἀκολουθία καὶ στὴν συνέχεια ἀφηγήθηκε δημοσίως τὸ ὄνειρο τοῦ Βασιλείου Σιβένωφ.

Μεγάλῃ χαρὰ γέμισε ἐκείνη τὴν νύκτα! **Τὸ** Φῶς τοῦ Χριστοῦ, τὸ φωτίζον πάντα ἄνθρωπον, ἀποκατέστησε τὴν ὄρασι τοῦ τυφλοῦ Βασιλείου ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ δικαίου πατρὸς Εὐσταθίου, μὲ τὶς πρεσβείες τοῦ ἱεροῦ θαυματουργοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ρίλας.

Τὴν ἐπόμενη ἀμέσως ἡμέρα, ὁ Βασίλειος Σόκωφ ξεκίνησε τὴν κατασκευὴ ἐνὸς παρεκκλησίου, ἀφιερωμένου στὸν Ἅγιο Ἰωάννη.

Ἀκόμη καὶ μετὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ μεγάλο Θαῦμα, ὁ Ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ, ὁ Εὐστάθιος, προσεπάθησε μὲ κάθε τρόπο νὰ παραμείνῃ κρυμμένος κάτω ἀπὸ τὸν μοναστικὸ μανδύα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Ρίλα. **Ἀνα-**

φέρων τὸ Θαῦμα στὴν Μονὴ Ρίλα, ὁ ταπεινὸς Πρεσβύτερος δὲν ἀνέφερε τὴν ἰδική του συμμετοχή, ἀναφωνῶν μὲ τὸν Βασιλέα Προφήτη: **«Μὴ** ἡμῖν, Κύριε, μὴ ἡμῖν, ἀλλ' ἢ τῷ Ὀνόματί Σου δὸς δόξαν» (Ψαλμ. ριγ' 9).

Ἀλλά, «οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὁρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασι αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ» (Ματθ. ε' 14-15).

Παρ' ὅλο πού ἡ φήμη τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Εὐσταθίου Γιάνκωφ αὐξανόταν ὅλο καὶ περισσότερο μεταξὺ τοῦ λαοῦ, ἡ ἀπαλὴ πνοὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἡ δροσερὴ σκιά τῆς εἰλικρινοῦς ταπεινοφροσύνης του προστάτευαν αὐτὸν ἀπὸ τὴν πνευματικὴ τύφλωσι καὶ τὸ θανάσιμο ἁμάρτημα τῆς ὑπερηφανείας.

Λέγεται, ὅτι *ἓνα χελιδόνι δὲν φέρνει τὴν ἀνοιξι.* **Ἀλλὰ** αὐτὸ τὸ θαυμασίον *πετεινὸ τοῦ Τσεπελάρε,* τὸ ὁποῖο πετοῦσε ὑψηλὰ μὲ τὰ πτερὰ τῆς προσευχῆς καὶ τῆς νηστείας καὶ τὸ ὁποῖο ὁ λαὸς ἀποκαλοῦσε ἀπλὰ «Πάτερ Στρατιοῦ», ὄχι μόνο διέδωσε τὸ θριαμβευτικὸ ἄσμα τοῦ Χριστοῦ σὲ ὅλη τὴν Ροδόπη μὲ τὴν ζωὴ καὶ τὶς πράξεις του, ἀλλὰ ἔσπειρε ἐπίσης ἐπιμελῶς τὸν σπόρο τῆς Πίστεως στὶς καρδιές τοῦ βουλγαρικοῦ λαοῦ. **Μὲ** ἓναν μελωδικὸ σκοπὸ, τὸν ὁποῖον τραγουδοῦσαν οἱ ἅγιοι Πατέρες, καὶ μὲ ἐλπίδα στὰ μάτια του, τὸ ἅγιο αὐτὸ *πετεινὸ* καθωδηγοῦσε ἐπιμελῶς τὰ παιδιὰ του, λαχταρῶν νὰ ἰδῇ τοὺς καρποὺς τῶν κόπων του.

Ὅμως, ἄλλο πρᾶγμα εἶναι οἱ ἀνθρώπινες σκέψεις καὶ ἄλλο οἱ βουλές τοῦ Θεοῦ (βλ. Ἑσαΐας νε' 8).

* * *

Ἡλθαν δύσκολες ἡμέρες γιὰ τὴν πολύπαθη πατρίδα, τὴν Βουλγαρία. **Μετὰ** τὸ πραξικόπημα τῆς 9ης Σεπτεμβρίου 1944, ἐγκαθιδρύθηκε στὴν Βουλγαρία μία κομμουνιστικὴ δικτατορία (γιὰ κάποιο διάστημα μὲ τὸ πρόσχημα τῆς Δημοκρατίας).

Ὡς ἀντίπαλοι τοῦ Θεοῦ, οἱ κομμουνιστὲς μισοῦσαν τὴν Χριστιανικὴ Πίστι. **Εἰσέβαλαν** θρασύτατα στοὺς πνευματικοὺς ἀγρούς, κατεπάτησαν σκληρὰ τὴν σπαρμένη ἐλπίδα, ἐθέρισαν τὴν ἐκκολαπτομένη ἀγάπη μὲ τὸ δρεπάνι τοῦ μίσους καὶ κατέστρεψαν τὶς ρίζες τῆς Πίστεως στὸν Χριστὸ μὲ τὴν σφῦρα τῆς ὀργῆς.

Ἦδη τὸν Νοέμβριο τοῦ 1944, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος κλήθηκε στὴν

Ἀπὸ τὴν Διακήρυξι
τῆς Ἀγιότητος
τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου.
23η Σεπτεμβρίου 2024
ἐκ. ἡμ. (βλ. ἐδῶ)

Ἀστυνομία καὶ «φιλικὰ» τὸν συνεβούλευσαν νὰ μὴν λειτουργῇ καὶ νὰ μὴν κηρύττῃ «τόσο πολὺ», ὥστε νὰ μὴν «παρεμβαίνῃ στὶς δραστηριότητες τοῦ Μετώπου τῆς Πατρίδος»¹⁰.

Ὅμως, ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ ἔμεινε σταθερὸς στὴν ὁμολογία του:

«Εἶμαι Ἱερεὺς καὶ πρέπει νὰ κηρύττω τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, νὰ ὑπηρετῶ στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ βοηθῶ τοὺς ἀνθρώπους πνευματικὰ καὶ ὕλικά. Ἀκόμῃ καὶ ἂν δὲν ἐπίστευα στὸν Θεό, μόνο καὶ μόνο γιὰ τὸν μισθό, τὸν ὁποῖο μοῦ καταβάλλει ἡ Μητρόπολις, θὰ ἤμουν ὑποχρεωμένος νὰ ἐκπληρώνω τὰ καθήκοντά μου. Πόσο περισσότερο ὁμως, ὅταν πιστεύω στὸν Θεό, καὶ αὐτὴ ἡ Πίστις εἶναι ὁ μεγαλύτερος θησαυρός μου, γιὰ τὸν ὁποῖο εἶμαι πρόθυμος νὰ θυσιάσω ἀκόμῃ καὶ τὴν ζωὴ μου!».

Καθὼς περνοῦσε ὁ καιρὸς, ὅλοι ὅσοι ἦσαν πνευματικὰ πλησίον τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου Γιάνκωφ ἄρχισαν νὰ ἐξαφανίζονται ὁ ἓνας μετὰ τὸν ἄλλον. **Συνελήφθησαν**, ἐρρίφθησαν σὲ φυλακὲς καὶ στρατόπεδα ἐργασίας, «ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς» (Ἐβρ. ια' 38), στὰ χέρια τῶν ἀθέων κομμουνιστῶν.

Τὸ δολοφονικὸ χερὶ τοῦ νέου καθεστῶτος ἔφτασε σιγά-σιγά στὸν ἀθῶο Ὁμολογητὴ-Ἱερέα τοῦ Τσεπελάρε. **Ἀρχικά**, ὁ Συμεὼν, ὁ γυιὸς τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου, ἀπήχθη ἡμέρα μεσημέρι καὶ γιὰ τέσσερις μῆνες δὲν ἔγινε γνωστὸ τίποτα γι' αὐτόν. **Λίγο** ἀργότερα, τέσσερις ἔνοπλοι κομμουνιστὲς εἰσέβαλαν στὴν οἰκία τοῦ Ἱερέως καὶ ἔκλεψαν τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα εἶχαν συγκεντρωθῇ γιὰ τὴν Ἐπισκοπὴ, γιὰ τὴν κατασκευὴ ἐνὸς νέου καμπαναριοῦ.

Τὴν ἀνοιξὶ τοῦ 1949, οἱ ἄθεες Ἀρχεὲς ἀπετόλμησαν νὰ κατηγορήσουν τὸν πατέρα Εὐστάθιο, ὅτι κατὰ τὴν περίοδο τῆς «μοναρχοφασιστικῆς δικτατορίας», πρὶν ἀπὸ τὶς 9 Σεπτεμβρίου 1944, ὡς Καθηγητὴς Θρησκευτικῶν, εἶχε καταγγείλει στὴν ἀστυνομία τοὺς μαθητὲς καὶ τοὺς Καθηγητὲς τοῦ Γυμνασίου Τσεπελάρε. **Αὐτὴ** ἡ παράλογη συκοφαντία ἐξώργισε ὅχι μόνο τὰ πνευματικὰ τέκνα τοῦ Ἱερέως, ἀλλὰ ἀκόμῃ καὶ τοὺς ἰδεαλιστὲς κομμουνιστὲς τοῦ Τσεπελάρε. **Ὁλος** ὁ πληθυσμὸς ξεσηκώθηκε γιὰ νὰ ὑπερασπισθῇ τὸν κατηγορούμενο, ἐξαναγκάζων τὶς Ἀρχεὲς νὰ ὑποχωρήσουν.

Τὸ 1951, ὑπὸ τὴν πίεσι τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν, ὁ Μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως Κύριλλος ἀπέστειλε ἐπιστολὴν, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπάλλαξε τὸν Πρωτοπρεσβύτερο Εὐστάθιο Γιάνκωφ ἀπὸ τὴν τακτικὴ ἐνοριακὴ ὑπηρεσία του στὸ Τσεπελάρε.

Παρά τὶς ἀπειλές, τὴν ἀντιπολίτευσι καὶ τὴν ἀνοικτὴ ἐχθρότητα πρὸς τὸν πατέρα Εὐστάθιο, αὐτὸς δὲν ἀπείχε οὔτε ἑκατοστὸ ἀπὸ τὰ

ιερατικά του καθήκοντα. **Ἐ**δίδασκε στοὺς μαθητὲς τοῦ Γυμνασίου Τσεπελάρε θρησκευτικὴ παιδεία μέχρι τὴν ἀπομάκρυνσί του ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὲς τὸ 1946. **Σ**τὴν ἐκκλησία, συνέχισε νὰ κηρύττει μὲ ζῆλο ἐπὶ ὥρες, νὰ κάνη συζητήσεις, νὰ ὑπηρετῇ μὲ ἀφοσίωσι καὶ ἀξιοπρέπεια, νὰ ἀκούῃ ἐξομολογήσεις καὶ νὰ ὑποδέχεται ὅλους ὅσοι εἶχαν ἀνάγκη στὴν οἰκία του. **Ὁ**ργάνωσε ἐπίσης φιλανθρωπικὲς δραστηριότητες καὶ ἐκτελοῦσε ἔργα ἐλέους. **Τ**ὸ κύρος του μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἦταν τόσο ὑψηλό, ὥστε μόλις κτυποῦσε ἡ καμπάνα τοῦ Ναοῦ, οἱ ἄνθρωποι διέκοπταν τὴν ἐργασία των καὶ μετέβαιναν στὴν Ἐκκλησία. **Τ**ὰ κομμουνιστικὰ ἀφεντικὰ ἐφώναζαν ὠργισμένα πίσω τοὺς ἐργάτες: **«**Ποῦ πᾶτε; **Τ**ὸ ὠράριο ἐργασίας εἶναι μέχρι τὶς 5:30 μ.μ., καὶ εἶναι μόλις 4:00 μ.μ. τώρα!**»**.

Ἄλλὰ οἱ κάτοικοι τοῦ Τσεπελάρε ἀπαντοῦσαν ἥρεμα: **«**Δὲν ἀκοῦτε; **Ἡ** καμπάνα κτυπάει! **Μ**ετὰ τὴν Ἀκολουθία, θὰ ἐπιστρέψουμε καὶ θὰ δουλεύσουμε ἄλλη μιὰμιση ὥρα... **Δ**ὲν πρέπει νὰ χάσουμε τὸν Ἑσπερινό!**»**.

Οἱ ὑπερήφανες Ἀρχὲς ἦσαν ἀδύναμες νὰ ἐπιβάλουν τὸ θέλημά τους. **Τ**ὰ πνευματικὰ τέκνα τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου γνώριζαν, ὅτι «πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη» (Ἰακ. ε' 16). **Κ**ατὰ τὴν διάρκεια αὐτῆς τῆς ταραχώδους περιόδου γιὰ τὴν Ἐκκλησία, ὁ δίκαιος δούλος τοῦ Χριστοῦ ἐνέτεινε τὶς προσευχὲς του, ἀφιερῶνων ἀκόμη περισσότερο χρόνο στὸ μικρὸ δωμάτιο προσευχῆς τῆς οἰκίας του.

Συχνὰ ὑπενθύμιζε στοὺς ἐνορίτες του:

«Ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές, μὴν ἀπομακρύνεσθε ἀπὸ τὴν πίστι στὸν Θεό. **Π**ροχωρῆτε στὴν θεία ἀλήθεια καὶ μέσῳ αὐτῆς, ἀνυψωθῆτε πνευματικά. **Γ**ιατὶ ἐκεῖ, στὴν ἀπεραντοσύνη τῶν Οὐρανῶν, εὐρίσκεται ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅπου ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μᾶς χαρίζει τὴν Αἰώνια Ζωή, μία Ζωή, γιὰ τὴν Ὅποία ἀξίζει νὰ θυσιάσουμε κάθε τὶ γῆϊνο!**»**.

Ἀφοῦ δὲν ἐδυνήθησαν νὰ κάμψουν τὴν θέλησι αὐτοῦ τοῦ πιστοῦ δούλου τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἄθεες κομμουνιστικὲς Ἀρχὲς ἀπεφάσισαν νὰ τὸν καταστρέψουν σωματικά. **Μ**ία ἡμέρα, καθὼς μετέβαινε στὴν Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος περπατοῦσε σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ στενὰ δρομάκια τοῦ Τσεπελάρε. **Κ**αθὼς ἐβάδιζε, ἄκουσε ὀπίσω του ἓνα φορτηγό, ὁ δυνατὸς βρυχηθμὸς καὶ ἡ ξαφνικὴ ἐπιτάχυνσις τοῦ ὁποίου ἐτράβηξε τὴν προσοχή του. **Π**ῆγε στὸ πεζοδρόμιο, ἀλλὰ τὸ φορτηγὸ τὸν ἀκολουθῆσε. **Τ**ὴν τελευταία στιγμή, κατάφερε νὰ σκαρφαλώσῃ σὲ μία *μπάρα* στὴν ἄκρῃ τοῦ δρόμου λίγα δευτερόλεπτα πρὶν τὸ φορτηγὸ νὰ περάσῃ μὲ ταχύτητα, ἐλάχιστα

ἐκατοστὰ ἀπὸ τὸ μαῦρο ρᾶσο του. **Αὐτὸ** συνέβη ἡμέρα μεσημέρι καὶ ὅλοι ὅσοι τὸ εἶδαν τρομοκρατήθηκαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πολιτοφυλακή, ἡ ὁποία ἀπλῶς ἔκανε τὰ *στραβὰ μάτια*.

* * *

Τὸ 1952, μία ἐβδομάδα πρὶν ἀπὸ τὴν ἑναρξί τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος κλήθηκε στὸ ἐπισκοπικὸ γραφεῖο τοῦ Ἀσένοβγκραντ (Asenovgrad). **Ὁ**ταν ἔφθασε στὴν πόλι, συνελήφθη καθὼς κατέβαινε ἀπὸ τὸ λεωφορεῖο καὶ ὠδηγήθηκε στὸ γραφεῖο τῆς Κρατικῆς Ἀσφάλειας. Πολλοὶ ἄλλοι Ἱερεῖς συνελήφθησαν ἐπίσης.

Ἀμέσως, ἀπὸ τὸ πρῶτο βράδυ, πολιτοφύλακες¹¹ κατέκλυσαν τὰ κελλιά καὶ ἐπιτέθηκαν ἀνελέητα στοὺς Κληρικοὺς μὲ *γκλόμπς* καὶ γροθιές. **Ἀ**φοῦ ὠλοκλήρωσαν τὸ βάνουσο ἔργο τους, φάνηκε νὰ ἀφήνουν τοὺς Ἱερεῖς στὴν ἡσυχία τους. **Ἀ**λλά, δύο ἢ τρεῖς ὥρες ἀργότερα, ἀρκετὲς σκοτεινὲς φιγοῦρες μπῆκαν στὸ κελλί ὅπου εὐρίσκονταν ὁ πατὴρ Εὐστάθιος καὶ μερικοὶ ἄλλοι Πρεσβύτεροι.

Χωρὶς κανένα δισταγμό, οἱ ἄγνωστοι ἄνδρες κατευθύνθηκαν κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν πατέρα Εὐστάθιο καὶ ἄρχισαν νὰ τὸν κτυποῦν ἄγρια. **Τ**ὸν ἐλάκτιζαν, τὸν ὕβριζαν καὶ τὸν ἔφτυναν. **Ὁ** ἅγιος Ὁμολογητὴς βογκοῦσε καὶ φώναζε δυνατὰ ἀπὸ τὸν πόνο. **Ἰ**κετεύων γιὰ ἔλεος, δὲν ἀπευθυνόταν στοὺς βασανιστὲς του, ἀλλὰ στὸν Θεό: **«Κύριε, ἐλέησέ με! Θεέ μου, μὴ μὲ ἐγκαταλείπης! Κύριε, μὴ μὲ ἀπομακρύνῃς ἀπὸ τὴν παρουσία Σου!»**. **Ἐ**κφωνοῦσε καὶ ἄλλες τέτοιες σύντομες προσευχές, οἱ ὁποῖες ἔκαναν τοὺς ἐπιτιθέμενους ἀκόμη περισσότερο ἐξαλλους καὶ ἐπιθετικούς, μὲ μεγαλύτερη ὀργὴ καὶ κακία.

Ὁ Μάρτυς τῆς Πίστεως τοῦ Χριστοῦ κτυπήθηκε σκληρά. **Τ**ὸν ἄφησαν ξαπλωμένο στὸ πάτωμα μέσα σὲ μία λίμνη αἵματος, ὅπου ἀνέπνεε μὲ δυσκολία. **Ἀ**ν δὲν ὑπῆρχε ἡ μεγάλη Πρόνοια τοῦ Θεοῦ, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος θὰ εἶχε φονευθῇ ἀπὸ τοὺς βασανιστὲς του.

Ἐνωρὶς τὸ ἐπόμενο πρωῒ, ἓνας νεαρὸς πολιτοφύλακας, καταγόμενος ἀπὸ τὸ Τσεπελάρε, μπῆκε στὸ κελλί τοῦ ἀγίου πάσχοντος. **Μ**ὲ τρόπο ἀναγνώρισε στὸν βασανισμένο Ἱερέα τὸ πρόσωπο τοῦ πνευματικοῦ του Ποιμένου. **Ἀ**μέσως ἐπικοινωνήσε μὲ τοὺς συμπολίτες του – ἐθνοφρουροὺς ἀνωτέρου βαθμοῦ – οἱ ὁποῖοι ἐβόηθησαν τὸν πατέρα Εὐστάθιο νὰ συνέλθῃ κάπως. **Ἐ**ν συνεχείᾳ, ἐκανόνισαν τὴν ἀπελευθέρωσί του καὶ τὸν ἔβαλαν προσωπικὰ σὲ ἓνα λεωφορεῖο γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ Τσεπελάρε.

Ὁταν ἐπέστρεψε στὴν πατρίδα του, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ δὲν μοιράσθηκε οὔτε μία λέξι, ἀκόμη καὶ μὲ τοὺς πλέον οἰκείους του, γιὰ τὸ τι εἶχε συμβῇ στὸ Ἀσένοβγκραντ.

Τὸ ὑποκάμισο, τὸ ὁποῖο φοροῦσε κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ βασανισμοῦ του, τὸ ἐδίπλωσε καὶ τὸ ἔδωσε σὲ ἓνα στενό του πνευματικὸ παιδί, μὲ τὴν παράκλησι εἶτε νὰ τὸ πλύνῃ εἶτε νὰ τὸ κάψῃ, ἂν δὲν μπορούσε νὰ καθαρισθῇ. **Ὅ**ταν ἡ γυναίκα ἄνοιξε τὸ δέμα, τὸ ὁποῖο τῆς δόθηκε, δὲν εἶδε ἓνα ροῦχο, ἀλλὰ κάτι πὺ ἐμοιαζε μὲ *πέτρα αἵματος*! **Τὸ** ὑποκάμισο, ποτισμένο μὲ τὸ αἷμα τοῦ Ὁμολογητοῦ, εἶχε σκληρύνει τόσο πολὺ, ὥστε δὲν μπορούσε νὰ πλυθῇ.

* * *

Ἀρχισε ἡ Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστὴ καὶ μαζί της ἓνα νέο, πρωτοφανὲς κατόρθωμα ἀνιδιοτελοῦς ποιμαντικῆς φροντίδος.

Παρὰ τὸν ἀφόρητο πόνο, τὴν κακὴ ὑγεία, τὴν ψυχικὴ ὀδύνη καὶ τὴν ταλαιπωρία του, ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Εὐστάθιος Γιάνκωφ συνέχισε νὰ τελῇ τὶς Ἀκολουθίες ἐπιμελῶς πρωτὶ καὶ βράδυ. **Ἐ**κήρυττε, ἔκανε ὁμιλίες καὶ ἄκουγε καθημερινὰ τὶς ἐξομολογήσεις τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, μερικὲς φορές κατὰ ἑκατοντάδες.

Οἱ τελευταῖες ἡμέρες τοῦ ἁγίου Ὁμολογητοῦ ἔμειναν γιὰ πάντα στὴν μνήμη τῶν ἀνθρώπων τοῦ Τσεπελάρε: **παρὰ** τὴν τρεμάμενη καὶ ἐξασθενημένη φωνή του, παρὰ τοὺς συνεχεῖς ἀναστεναγμοὺς καὶ τὰ δάκρυά του, παρὰ τὴν δυσκολία του νὰ κινηθῇ κατὰ τὴν διάρκεια τῶν Ἀκολουθιῶν, προσευχόταν μὲ τέτοια ἀγάπη καὶ θέρμη, ὥστε γέμιζε τὶς καρδιὲς τῶν Χριστιανῶν μὲ Πίστι, Ἐλπίδα καὶ Ἀγάπη. **Τὸ** πνεῦμα του ἦταν πρόθυμο, ἀλλὰ ἡ σὰρκα του ἀσθενῆς (βλ. Ματθ. κς' 41). **Οἱ** δυνάμεις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ σιγά-σιγά τὸν ἐγκατέλειπαν, ἀλλὰ ἔδινε καὶ τὴν τελευταία σπῖθα αὐτῶν στὸν Θεὸ καὶ στοὺς πλησίον του.

Τὴν Μεγάλῃ Τετάρτῃ, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος μεταφέρθηκε ἐπείγοντως σὲ Νοσοκομεῖο τῆς Φιλιππουπόλεως. **Τὴν** ἐπόμενη ἀμέσως ἡμέρα, ὁ βαρεῖα ἀσθενὴς ἄνδρας χειρουργήθηκε.

Μόλις συνήλθε ἀπὸ τὴν ὑπνωσι, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ βρῆκε τὴν δύναμι νὰ μιλήσῃ στοὺς ἄλλους ἀσθενεῖς τοῦ θαλάμου γιὰ ὅ, τι ἦταν τὸ πλεόν ἀγαπητὸ στὴν καρδιά του: **γ**ιὰ τὸν Θεό, γιὰ τὰ Πάθη καὶ τὴν λυτρωτικὴ Θυσία τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὴν Μεγάλῃ Παρασκευῇ, ὁ ἅγιος ἀσθενὴς ἐξάπλωσε στὸ κρεβάτι τοῦ Νοσοκομείου, ψιθυρίζων ζωηρὰ στίχους ἀπὸ τὴν νεκρώσιμη Ἀκολουθία, τὴν ὁποία εἶχε ἀποστηθίσει ἐκ νεότητός του.

Τὸ βράδυ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν Ἑορτὴ ὄλων τῶν Ἑορτῶν –τὸ Πάσχα, ὁ πατὴρ Εὐστάθιος ἐρώτησε τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ θαλάμου: **«Τί** ὥρα εἶναι τώρα;». **«Δέκα** λεπτὰ πρὶν ἀπὸ τὶς δώδεκα, πάτερ», ἀπάντησαν.

Ὁ ἄρρωστος Ἱερέας ἀναστένανε, προβλέπων μυστηριωδῶς τὴν κοίμησί του: **«Μοῦ** ἔχουν ἀπομείνει δέκα λεπτὰ... **Θ**ὰ μπορούσε κάποιος νὰ πῇ τὸ “Πάτερ ἡμῶν” γιὰ μένα;».

“Ομως, κανείς δεν ήθελε να κάνει τοῦτο. Ἐνῶ οἱ ἀσθενεῖς ἦσαν ἀρνητικοί, προβάλλοντες δικαιολογίες, εἰσῆλθε στὸν θάλαμο ἑνας νεαρὸς εἰδικευόμενος, ὁ Δρ. Χατζημάτεφ, ὁ ὁποῖος, ὡς παιδί, εἶχε σπουδάσει θρησκευτικὴ ἀγωγή ὑπὸ τὴν καθοδήγησι τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου.

ἽΟ ἱατρὸς ἐκπλήρωσε μὲ χαρὰ τὸ αἶτημα τοῦ πρώην Δασκάλου του νὰ ἀπαγγεῖλῃ τὴν Κυριακὴ Προσευχή. Καθὼς ἔλεγε τὰ λόγια τῆς προσευχῆς, οἱ ἥχοι ἀπὸ τὶς καμπάνες καὶ τοὺς χαρμοσύνους πασχαλινοὺς ὕμνους ἐνὸς γειτονικοῦ Ναοῦ ἀντηχοῦσαν μέσα ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ θαλάμου τοῦ Νοσοκομείου. ἽΟ νεαρὸς ἱατρὸς στράφηκε πρὸς τὸν ἀγαπημένο του Δάσκαλο μὲ παιδικὴ ἀγάπη καὶ τοῦ εἶπε: «Χριστὸς Ἀνέστη, Πάτερ!».

ἽΟ πατὴρ Εὐστάθιος, μὲ τὶς τελευταῖες του δυνάμεις, ἔκανε τὸ σημεῖο τοῦ Σταυροῦ, ἐμειδίασε καὶ ἀπάντησε: «Ἀληθῶς ἀνέστη!».

ἽΕξαφνα, ὁ θάλαμος τοῦ Νοσοκομείου γέμισε μὲ ἓνα ἔντονο Φῶς, τὸ ὁποῖο ἔκανε τοὺς παρευρισκόμενους –ἱατρό, νοσοκόμες καὶ ἀσθενεῖς– νὰ φοβηθοῦν καὶ νὰ τρέμουν. ἽΟλων τὰ μάτια ἦσαν στραμμένα στὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ φαινόμενο. Τὸ Φῶς συρρικνώθηκε ἀργά-ἀργά σὲ κάτι ποὺ ἔμοιαζε μὲ σύννεφο, τὸ ὁποῖο φάνηκε νὰ διαρρέῃ ἀπὸ τὴν ὀροφὴ τοῦ δωματίου καὶ στὴν συνέχεια ἐξαφανίσθηκε. Μία γλυκεῖα εὐωδία ἐξαπλώθηκε σὲ ὅλο τὸν θάλαμο τοῦ Νοσοκομείου. ἽΟταν οἱ ἄνθρωποι συνῆλθαν, διεπίστωσαν, ὅτι ὁ πατὴρ Εὐστάθιος εἶχε παραδώσει τὸ πνεῦμα του στὸν Θεό.

* * *

Μὲ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ, στὶς 7/20 Ἀπριλίου 1952, ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Εὐστάθιος Γιάνκωφ ὠλοκλήρωσε τὸ ἐπίγειο προσκύνημα του. Μὲ τὴν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ, ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος πάντα καλοῦσε τὸ ποίμνιο του σὲ ἀδιάλειπτη πασχαλινὴ χαρὰ, κλήθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο ἀκριβῶς τὸ Πάσχα, γιὰ νὰ ἐορτάσῃ τὴν «Ἐορτὴ ὅλων τῶν ἐορτῶν» μαζί μὲ τοὺς Ἀγίους Ἀγγέλους καὶ τὴν Σύναξι τῶν Ἀγίων.

Στὸν θάλαμο τοῦ Νοσοκομείου, τὸ ἱατρικὸ προσωπικὸ ἦταν ἀπασχολημένο γύρω ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ. ἽΟταν μετέφεραν τὸ ἅγιο σῶμα τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου, ἔρριξαν ἀπρόσεκτα τὴν νοσοκομειακὴ του ρόμπα σὲ ἓνα διπλανὸ κρεβάτι. Στὸ κρεβάτι αὐτὸ εὕρισκόταν ἑνας ἄνδρας παράλυτος, ὁ ὁποῖος, λόγῳ τῆς καταστάσεώς του, δὲν μποροῦσε οὔτε νὰ ἐκφράσῃ τὴν δυσφορία του, οὔτε νὰ μετακινήσῃ τὸ ἔνδυμα, τὸ ὁποῖο τοῦ εἶχαν ρίξει.

Καὶ τότε συνέβη ἓνα Θαῦμα: ἡ νοσοκομειακὴ ρόμπα μετατράπηκε σὲ θαυματουργὸ φάρμακο γιὰ τὸν ἀκίνητοποιημένο ἄνδρα. Μέχρι τὸ τέλος τῆς ἡμέρας, χάρις στὴν μεγάλη Πρόνοια τοῦ Θεοῦ,

ὁ ἀσθενὴς μπόρεσε νὰ σηκωθῇ καὶ νὰ σηκώσῃ ὁ ἴδιος τὴν *ρόμπα* ἀπὸ τὸ κρεβάτι. **Ὁ** θεραπευμένος ἄνδρας ἔσπευσε νὰ μαρτυρήσῃ τὴν Ἀγιότητα τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Εὐστάθιου, ὁ ὁποῖος, ἀκόμη καὶ μετὰ τὸν θάνατο του, ἔδειξε τὴν ἀπέραντη ἀγάπη του γιὰ τὸν πλησίον του.

● **Τὸ** φέρετρο μὲ τὸ σῶμα τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου ἐτέθη σὲ ἀσθενοφόρο, προκειμένου νὰ μεταφερθῇ στὸ προαύλιο τοῦ Ναοῦ, ὅπου εἶχε ἀφιερώσει ὅλη του τὴν ζωὴ στὴν ὑπηρεσία τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἄλλων. **Σ**τὸν δρόμο πρὸς τὴν πατρίδα τοῦ στρατιώτου αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, συνέβη τὸ ἐξῆς θαυμαστό:

Σὲ ἓνα πολὺ στενὸ τμήμα τοῦ δρόμου Ἀσένοβγκραντ-Μπάτσκοβο, ἓνα φορτηγὸ ἐρχόταν πρὸς τὸ ἀσθενοφόρο, ἀρκετὲς στροφὲς μπροστά. **Α**λόγῳ τῆς στενότητας τοῦ δρόμου, ἦταν ἀδύνατο τὰ δύο μεγάλα ὀχήματα νὰ περάσουν μαζί. **Σ**τὸ μοναδικὸ σημεῖο, ὅπου θὰ μπορούσε νὰ συμβῇ αὐτό, ὁ ὁδηγὸς τοῦ φορτηγοῦ, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅτι πλησίαζε ἓνα ἀσθενοφόρο, παρατήρησε ἓναν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος στεκόταν στὴν μέση τοῦ δρόμου καὶ ἔκανε νεῦμα μὲ τὰ χέρια του. **Τὸ** βαρὺ φορτηγὸ ἀναγκάσθηκε νὰ παρεκκλίνη ἀπὸ τὸ δρόμο καὶ νὰ σταματήσῃ. **Ὁ** ἄνδρας, ὁ ὁποῖος τὸν ἐσταμάτησε, τὸν ἐπλησίασε καὶ ἄκουσε τὸν ὁδηγὸ νὰ τὸν ἐρωτᾷ ἐνοχλημένος: **«Τί συμβαίνει; Ἔγινε κάποιο ἀτύχημα;»**. **Ὁ** ἄγνωστος ἐξέπληξε τὸν ὁδηγὸ τοῦ φορτηγοῦ μὲ τὴν ἀπάντησί του:

«Ὁχι. Ἀπλά, περιμένετε ἐδῶ, ὥστε νὰ μπορέσῃ νὰ περάσῃ τὸ ἀσθενοφόρο, τὸ ὁποῖο μεταφέρει τὸ σῶμα ἐνὸς μεγάλου Ἀγίου τοῦ Θεοῦ!».

Ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ ἄγνωστος ἐγίνε ἀφαντος μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ ἐκπληκτοῦ ὁδηγοῦ, ὁ ὁποῖος ἔμεινε ἀκίνητος στὴν θέσι του. **Π**ράγματι, λίγο ἀργότερα, τὸ ἀσθενοφόρο πέρασε δίπλα ἀπὸ τὸ σταματημένο φορτηγό. **Ἀ**ντὶ νὰ συνεχίσῃ τὸν δρόμο του, ὁ ὁδηγὸς γύρισε τὸ φορτηγό του καὶ ἀκολούθησε τὸ ἀσθενοφόρο, προκειμένου νὰ μάθῃ ποὺς ἦταν αὐτὸς ὁ «μεγάλος Ἅγιος τοῦ Θεοῦ». **Ὁ**ταν ἔφτασε στὸ Τσεπελάρε, διηγήθηκε τί εἶχε συμβῇ στὸν δρόμο μὲ μεγάλη συγκίνησι.

● **Ἡ** σορὸς τοῦ Ὁμολογητοῦ πατρὸς Εὐσταθίου ἐτάφη στὴν αὐλὴ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου, ὅπου εὐρίσκεται μέχρι σήμερα. **Ἡ** νεκρώσιμη πομπὴ δὲν ἔμοιαζε μὲ τίποτε ἄλλο ἀπ' ὅσα εἶχε δεῖ ποτὲ ἡ μικρὴ πόλις τοῦ Τσεπελάρε – τὸ μῆκος τῆς ξεπερνοῦσε κατὰ πολὺ τὸ μισὸ χιλιόμετρο. **Ἐ**πὶ τρεῖς ἡμέρες, ἄνθρωποι ἀπὸ ὅλη τὴν Βουλγαρία ἔφθαναν γιὰ νὰ ἀποχαιρετήσουν τὸν ἀγαπημένο τους **«Βλαντίκα τῆς Ροδόπης»**. **Οἱ** Ἱερεῖς ἐδιάβαζαν ἐναλλαξ τὸ Εὐαγ-

γέλιο επάνω από τον έκλιπόντα Άδελφό τους, ό όποίος είχε πλέον κλείσει τὰ μάτια του. **Ο**ί λαϊκοί προσήυχοντο με θερμή επάνω στο σῶμα του έναρέτου άνδρός, με τὸ Ἱερὸ Ψαλτήρι. **Ο** Κανὼν τοῦ Πάσχα, οἱ ὕμνοι καὶ οἱ ψαλμωδίες ἤχουσαν σχεδόν συνεχῶς. **Η**ταν σάν νὰ μὴν ἐπρόκειτο γιὰ μία νεκρώσιμη Ἀκολουθία, ἀλλὰ γιὰ μία πασχαλινὴ ἐορτὴ!

Ακόμη καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ταφῆς, πολλοὶ παρατήρησαν, ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Εὐστάθιου δὲν ἔδειχνε σημάδια φθορᾶς καὶ τὸ πρόσωπό του ἦταν «λαμπερὸ καὶ καθαρὸ, σάν κερὶ».

Δύο χρόνια ἀργότερα, δύο συμπατριῶτες του, ὁ Θεόδωρος Σ. καὶ ὁ Χατζῆς Νεντέλτσο Κ., μετὰ ἀπὸ αἴτημα τῆς Ἑνορίας τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, ἦλθαν νὰ ὁλοκληρώσουν τὸν στολισμὸ τοῦ τάφου τοῦ μακαριστοῦ Πατρός. **Ο**ἱ δύο λιθοξόοι ἔσκαψαν βαθειὰ στὸ ἔδαφος, γιὰ νὰ βάλουν στερεὰ βάσι γιὰ ἓνα νέο μαρμάρينو μνημεῖο. **Ε**ξαφνα, τὸ φέρετρο τοῦ Ἁγίου ἐφανίσθηκε μπροστὰ στὰ μάτια τους. **Α**φοῦ ἐδίστασαν γιὰ λίγο, οἱ τεχνίτες ἀπεφάσισαν νὰ ἀνοίξουν τὸ φέρετρο τοῦ ἀγαπημένου τους Ἱερέως. **Ο**ταν ἀνεσήκωσαν τὸ κάλυμμα, ἔμειναν ἐκπληκτοὶ ἀπὸ αὐτὸ ποὺ εἶδαν: **τὸ σῶμα τοῦ Ἁγίου παρέμενε ὅπως ἦταν, ὅταν τοποθετήθηκε ἐκεῖ δύο χρόνια ἐνωρίτερα. Τὸ ἐμαρτύρησαν, λέγοντες: «Ο Ἅγιος Εὐστάθιος κείτεται σάν νὰ ἔχη μόλις κοιμηθῇ!».**

Ομως ὁ πατὴρ Εὐστάθιος δὲν κοιμᾶται, ἀλλὰ ζῇ αἰωνίως καὶ συνεχίζει μέχρι σήμερα νὰ καθοδηγῇ τὶς ψυχές, οἱ ὁποῖες εἶναι ἀτάκοπες ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἐπιπλήττων συνεχῶς καὶ καλῶν αὐτὲς εἰς σωτηρίαν:

«Ἄν θέλουμε νὰ μάθουμε τί βδέλυγμα, τί πτώσις, τί ἀδικία κρύβεται μέσα στὸν ἄνθρωπο, πρέπει νὰ πᾶμε στὸν Γολγοθᾶ. Ἐκεῖ βλέπουμε τί εἴμαστε ἱκανοὶ νὰ κάνουμε ἐμεῖς, οἱ ἄνθρωποι. Θὰ ἦταν λάθος μας νὰ ἀποκλείσουμε τὸν ἑαυτό μας. Ναι, αὐτὸ τὸ ὁποῖο βλέπουμε στὴν ἱστορία τοῦ Πάθους τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἡ εἰκόνα τῆς δικῆς μας ψυχῆς στὴν μὴ μεταμορφωμένη/ἀνακαινισμένη κατάστασί της».

* * *

Ο ταπεινὸς δοῦλος τοῦ Θεοῦ Εὐστάθιος, μεταμόρφωσε πρῶτα τὴν ἰδική του ψυχὴ καὶ στὴν συνέχεια ἔφερε με ὅλη του τὴν δύναμι τοὺς πνευματικοὺς σταυροὺς τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν του. **Ε**νας ἀληθινὸς πνευματικὸς Σίμων Κυρηναῖος, ὁ ὁποῖος δέχθηκε νὰ μοιρασθῇ τοὺς πόνους τῶν συνανθρώπων του, ὥστε νὰ μοιρασθῇ μαζί

τους καὶ τὴν χαρὰ τοῦ νὰ ὀδηγήσῃ μία ψυχὴ στὸ σωτήριο μονοπάτι τῆς Πίστεως. **Αὐτὸ** ποθοῦσε ἡ καρδιά του, γι' αὐτὸ ἀγωνιζόταν ἡ ψυχὴ του, ὥστε, ὅπως ὁ θεόπτης Μωυσῆς, νὰ μπορέσῃ καὶ αὐτὸς νὰ μεταδώσῃ στοὺς ἀνθρώπους «τὸ ἓνα ἀναγκαῖο» (βλ. Λουκ. ι' 42) – τὴν Ἁγία Ὁρθόδοξη Πίστι – καὶ νὰ φωνάξῃ αἰῶνια μαζὶ μὲ τὸν Προφήτη: **«Ἄκουσε, Ἰσραήλ, τὰ διατάγματα καὶ τὶς κρίσεις, ποὺ Ἐγὼ σὲ διδάσκω, γιὰ νὰ τὰ ἐκτελῇς, γιὰ νὰ ζήσης καὶ νὰ εἰσέλθῃς καὶ νὰ κατακτήσῃς τὴν γῆ, ποὺ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων δίνει σὲ σένα»** (βλ. Δευτερ. δ' 1-2).

Ἄς ἀκολουθήσουμε καὶ ἐμεῖς τὰ βήματα τοῦ ἀγαπημένου ἱεροῦ ποιμένου Εὐσταθίου, ὥστε νὰ ἀκούσουμε τὴν φωνὴ του:

«Ἡ κλῆσίς μας εἶναι νὰ γίνουμε Προφῆτες, Ἱερεῖς καὶ Βασιλεῖς. Ὡς Προφῆτες, νὰ διακηρύσσουμε τὶς βουλές καὶ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ· ὡς Ἱερεῖς, νὰ ἀφιερώνουμε τὴν ζωὴ μας στὸν Θεόν· καὶ ὡς Βασιλεῖς, νὰ κυβερνᾶμε τὸν κόσμον».

Ἐνώπιόν μας εἶναι τὰ ἔργα τοῦ *Προφήτου* Εὐσταθίου, ὁ Ὅποιος σὲ ὅλη του τὴν ζωὴ διεκήρυττε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ στὸ λαόν· **ὁ** Ὅποιος ὑπηρετήσε ὡς *Ἱερεὺς* μὲ πλήρη ἀφοσίωσι εἰς τὸν Θεόν, καθιστῶν τὸν ἑαυτό του ἐκλεκτὸ σκεῦος τῆς Χάριτος· **καὶ** ὁ Ὅποιος ἐβασίλευσε ὡς δίκαιος *Βασιλεὺς* ἐν εἰρήνῃ.

Ἀπὸ τὴν Διακήρυξι τῆς Ἀγιότητος τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου.
23η Σεπτεμβρίου 2024 ἐκ. ἡμ. (βλ. ἐδῶ)

Ἄγιε Ὁμολογητὰ Εὐστάθιε, πρέσβευε πρὸς τὸν Θεόν, τὸν Ὅποιον ὑπηρέτησες ἀνιδιοτελῶς, νὰ ἐνσταλάξῃ στὶς καρδιές μας τὴν ἐπιθυμία νὰ γίνουμε ἀληθινοὶ Χριστιανοί: **Προφῆτες, Ἱερεῖς καὶ μὲ Βασιλικὴ Ἀξιοπρέπεια!** Γιὰ νὰ εἴμαστε ἓνας ἐνωμένος Ὁρθόδοξος Λαός, ἓνας Λαός, στὶς καρδιές τοῦ ὁποίου, μέσα ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴν ἐλπίδα γιὰ Μετάνοια, γεννιέται ἡ ἀθάνατος **Πασχαλινὴ Χαρά**, τὴν ὁποία μᾶς ἐκκληροδότησες:

Ὁ τάφος τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου.

**«Παιδιά μου,
νὰ ἔχετε παντοτινὴ Πασχαλινὴ χαρά!»
Ἀμήν!**

● **Βιβλιογραφία:**

- α.** Ilchevski, Stefan. Archpriest Eustati Yankov Eustatiev. Sofia, 2022.
- β.** Alexiev, Seraphim, Archimandrite. Memories of Archpriest Eustati Yankov, Orthodox Word journal, τεύχη 3 καὶ 4, 2002.
- γ.** Ivanova, M. Archpriest Eustati Yankov. – In: Theological Bulletin, issue 1, 1995.
- δ.** Alexiev, Seraphim, Archimandrite. Selected Poems. Sofia, n.d.

(*) Μετάφρασις ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴ ἐκδοσὶ τοῦ Βίου τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου, ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίας Σκέπης Κνιάζεβο Βουλγαρίας. ● **Ἐπιμέλ.** καὶ προσαρμογὴ ἡμετ.

1. Ὅλες οἱ ἐπόμενες ἡμερομηνίες δίδονται σύμφωνα μὲ τὸ Ἰουλιανὸ Ἡμερολόγιο, μέχρι τὴν στιγμὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Γρηγοριανὸ Ἡμερολόγιο εἰσῆχθη γιὰ πολιτικὴ χρῆσι στὸ Βασίλειο τῆς Βουλγαρίας - 14 Ἀπριλίου 1916.

2. Τὸ 1934, ἡ πόλις Στανιμάκα μετωνομάσθη σὲ Ἀσένοβγκραντ, πρὸς τιμὴν τοῦ Τσάρου Ἰβάν Ἀσέν Β΄.

3. Κελλιώτης Μοναχός· ὁρος ποὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ ἓναν Μοναχὸ ἢ λαϊκό, ὁ ὁποῖος ζῇ μὲ τὸν πνευματικὸ τοῦ Πατέρα γιὰ νὰ τὸν βοηθῇ / διακονῇ. **Ἐ**κτός ἀπὸ τὶς ἐκκλησιαστικὰς διακονίες, ὁ Κελλιώτης Μοναχὸςμποροῦσε νὰ ἔχῃ ἓνα εὐρὺ φάσμα εὐθυνῶν, ὅπως οἰκιακὰς ἐργασίες, ὀργάνωσι προσκυνημάτων, γραμματειακὰ καθήκοντα κ.λπ.

4. 12 Ἰουνίου 1914.

5. 11 Ἰανουαρίου 1915.

6. Ἐπίτροπος· ἄτομο ὑπεύθυνο γιὰ τὶς οἰκονομικὰς ὑποθέσεις τῆς Ἐκκλησίας. **Σ**τὴν περίπτωσι αὐτῇ, ἐκτελοῦσε ἐπίσης χρῆν Σκευοφύλακος.

7. Συνήθως, στὶς Μοναστικὰ Κοινότητες, ὁ πνευματικὸς Πατὴρ εἶναι ὁ Ἠγούμενος ἢ ἓνας ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους Ἱερομονάχους.

8. Ἀπὸ τὴν ἀλληλογραφία τοῦ πατρὸς Εὐσταθίου Γιάνκωφ, καταλαβαίνουμε ὅτι ἦταν πνευματικὰ ἐγγὺς σὲ πολλὰς ἐξέχουσες προσωπικότητες τοῦ βουλγαρικοῦ Κλήρου κατὰ τὸν 20ὸν αἰῶνα, ἐκ τῶν ὁποίων: **ὁ** **Ε**πίσκοπος Μακαρίου-

πόλεως, Dr. Nikolai (Kozhukharov)· ὁ Ἀρχιμανδρίτης Καλλίστρατος (Kalistrat Nakon), Ἡγούμενος τῆς Μονῆς Ρίλα· ὁ Ἀρχιμανδρίτης Σεραφεΐμ (Alexiev)· ὁ Ἀρχιμανδρίτης Μεθόδιος (Zherev)· ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Μιχαήλ Ἀποστόλωφ καὶ ἄλλοι.

9. Ἀρχιμανδρίτης Σεραφεΐμ (Αλεξίεφ), Ἐπιλεγμένα ποιήματα, Στὸ μονοπάτι ἐνὸς Μοναχοῦ, σελ. 72.

10. Τὸ «Μέτωπο τῆς Πατρίδος» (ΜΠ)· πολιτικὸς συνασπισμὸς καὶ ἀργότερα κοινωνικὴ ὀργάνωσις στὴν Βουλγαρία. Ὑπῆρξε ἀπὸ τὸ 1942 ἕως τὸ 1990. Ἀμέσως μετὰ τὸ πραξικόπημα τῆς 9ης Σεπτεμβρίου 1944, τὸ ΜΠ ἔπαιξε σημαντικὸ ρόλο, ὡς κάλυψι γιὰ τὴν κατάληψι τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὸ «Βουλγαρικὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα» (BCP).

11. Πολιτοφύλακας· ὄρος ὁ ὁποῖος χρησιμοποιήθηκε γιὰ ἓναν ἀστυνομικὸ στὶς κομμουνιστικὲς χώρες κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ 20οῦ αἰ.

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*